Bütün ülkelerin
proleterleri birleşin!

1 Mayıs'da gelenek ve
gelecek bizimledir!

Karkerên hemû
welatan yekbin!

İŞÇİNİN SESİ

Yıl 8, Sayı: 157
26 Nisan 1981

MAI
MAIO
GULAN
MAY
MAYIS

KAVGA VE YORUM

İŞÇİNİN SESİ

Masrafı: 50p.
Yıllık abone: 15 pound
Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir.
Yazışma adresi: 29 Parkfield Street, London, N1, England

Baskı: Anvil Printers Ltd. (T.U.)

Gönderilen yazıları yayınlama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme ya da kısaltma hakkı yayın kurulunundur. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

İÇİNDEKİLER

OKURLARIMIZ YAZIYOR

1 MAYIS'TA GELENEK VE GELECEK BİZİMLEDİR

Oportünistler mehter marşına ne zaman sahip çıkacaklar?

Menşevikler faşist tehlikeyi MHP'yle sınırlayarak, ordu ya da arkasında ordunun bulunduğu tarafsızlar eliyle gelebilecek olan faşist tehlikeyi gözlerden saklayarak hedef şaşırttılar.

Menşevikler, İstiklâl marşına sahip çıktılar, bayrağa sahip çıktılar. Kemalizme dört elle sarılıyorlar. İstiklâl marşından başlayıp Atatürk'ün "gerçek" sahipliğine kadar işi vardıran oportünistler bu evrimle yakında "Mehter Marşı" ve Fatih'e de sahip çıkarlarsa hiç şaşırmayacağız.

MHP'li faşistlerin çıkardığı *Yeni Sözcü* dergisi Lenininci kanadı da içine katarak, bir yandan cuntaya TKP'yi bir bütün olarak ihbar ediyor, öte yandan oportünistleri biraz daha batağa itmek için şöyle diyor:

"*TKP'nin Sesi* radyosu Harbiye marşını sinyal müziği olarak almakla ordu hakkında iyi düşüncelerini anlatıyor değil elbette. Ordunun gücünü kabullenişin ifadesi de değil bu. Başka hesaplar var. Neden Sakarya marşı değil de Harbiye marşı?" (*Yeni Sözcü* sayı, 9).

Görüldüğü gibi, faşistler, menşeviklerin, İstiklâl marşına, Atatürk'e, bayrağa, Harbiye marşına sahip çıkmalarını az görüyorlar. "Neden Sakarya marşı değil de Harbiye marşı?" diyerek biraz daha sağa yanaşın demek istiyorlar. Menşeviklerin, buna "yanıt" olarak hemen birkaç marş daha benimsemelerini bekliyorlar!

Öte yandan aynı dergi, TKP'yi "yasa dışı" olmakla, "gizli emeller"le suçlayarak cuntaya ihbarda bulunarak şöyle devam ediyor:

"Sonuç olarak, devletin komünizmle açık mücadelesini sadece silahlı çetelerin temizlenmesinden ibaret saymamak, bu grupların etrafında kümelendiği kanun dışı TKP'nin ve bunun Türkiye'deki uzantılarının emellerine set çekilmesi şeklinde düşünmek gerekir. (...) Aksi, Dev-Yol'u, THPC'yi, Kurtuluş'u kazımak, ama bunların ardındaki fikir desteğini çökertmemek olur." (*Yeni Sözcü,* sayı 9).

Devrim çicekle değil silahla olur!

Tanklarla gelen devrimle gidecektir!

Y.E. Ankara

Devrim hareketi güçleniyor

Değerli dostlar,

1908 yılında, Lenin, entellektüllerin Rus işçi hareketinden gidişini, olumlu gelişmeye belirti olarak gösteriyor. İşçi sınıfı hareketinin entellektüellerin öncülüğünden yavaş yavaş öncü işçilerin eline geçmesini partinin doğru yolda geliştiğinin bir kanıtı sayıyor.

Karşı-devrim dönemleri, yol arkadaşlarının ayrılma, devrim hareketinin ayıklanma zamanıdır. Ülkemizde de, finans-kapitalin baskısı altında yolcular moral olarak teslim oldular. Bu çevrelerin bir kısmının oportünizmin içine daha da gömüldükleri görülüyor. Rusya'da toprak sahiplerinin işine gelen köylü komitelerini oportünistler de desteklerken, Türkiye'deki menşevikler neredeyse cuntayı örgütlemeye çalışıyorlar. TİP'e gelince, gerçekte sanığı olmadığı bir cinayetten aranan ilçe başkanına suçsuz olduğundan teslim olmasını önerebiliyor. Polise ne kadar güveniyorlar.

Diğer bir kesim "sol" hareketlerde de dönekliğini duyuranlar var. Son günlerde basında, yayında bazı küçük

YAŞASIN DÜNYA İŞÇİ SINIFININ BİRLİK VE DAYANIŞMA GÜNÜ

burjuva devrimcilerinin, sıra sıra açıklamaları yer alıyor. Dev-Sol'un MK'ya bağlı bir bölge sekreteri televizyona çıkıp "yaptıklarımız sözde güzelse de, hayalden başka birşey değil" diyebiliyor. Bu bölge sekreterine bağlı çalışan bir sorumlu da "biz aldatılmış insanlarız, pişmanım, bundan sonra vatana ve millete hizmet etmek amacındayım" diye açıklamada bulunuyor. Bunlar devrimci hareketi karalayamayacaktır çünkü halk, binlerce devrimcinin türlü işkence altında konuşmadığını biliyor.

Elbette bizim içimizden de, Yürükoğlu yoldaşın dediği gibi, dönekler çıkacaktır. Ancak, Leninci ideoloji ve sınıf kinini duyabilen, duyurabilen örgüt çok daha az fire verir. Militanlarda demir disiplin, ideolojisine ve örgüte güvenle oluşur. Kadrolarına sahip çıkan hareket bu güvenceyi verebilir. Polise karşı savaşımın tekniğini kavramış olan örgüt Lenin'in ilkellik dediği hastalıktan kurtulmuş örgüttür.

Z.G. İzmir

TKP II. Konferansı'nı ve kararları coşkuyla karşıladık

Yoldaşlar,

Faşist cuntanın ülkemizi inim inim inlettiği ve genel olarak devrimci harekette paniğin, yılgınlığın yaygınlaştığı bu dönemde bu çok başarılı konferansı toplayan Eşgüdüm Komitesi'ni ve ayrıca *İşçinin Sesi*'ni yürekten kutlarız. Devrimci selamlarımızla.

S.M.C. Viyana

Türk ordusu Kıbrıs'ı kışlaya çevirdi

Değerli yoldaşlar,

Parti Disiplini ve *TKP Leninciler Konferansı Kararları* isimli kitaplarınızı gönderirseniz memnun olurum.

Sizlere Türk ordusunun durumu hakkında bilgi göndereceğim. Çünkü buradaki Türk ordusu birçok köy ve şehirde, yerleşim bölgelerini elinde tutmakta, oraları askeri kışlalar olarak kullanmaktadır.

Devrimci selamlar.

K.M.
Kıbrıs

Bir liberalin incileri

Bir liberal faşist cuntaya akıl
veriyor.
Modern devlet yoksullara
yardım eder,
Sakatları, hastaları,
emeklileri, yaşlıları gözetir
diyor, ve cuntanın bu
görevlerine sadık kalmasını
istiyor.

Liberal yoksulluğa karşı
çıkmıyor.
Yoksulluğun bir alın yazgısı
olmadığını
Bildiği halde söylemiyor.
Söylemiyor halkın
iliklerine kadar
sömürüldüğünden yoksul
olduğunu
Söylemiyor işçilerin iş
kazasından sakat kaldığını.
Türkiye'nin iş kazasında
Avrupa'da birinci olduğunu.
Bunları söylemiyor liberal.

Hayır liberal bey!
Emekçi halk sadaka
istemiyor.
Ne senden, ne faşist
devletten.
Sen yeter ki gölge etme,
Bir sinek gibi içtiğimiz süte
düşme.
İşçiler, emekçiler ve Kürt
halkı
Bu faşist devleti yerle bir
edip yıkacak
Yoksulluğu tamamıyla
ortadan kaldıracak
Onlar işte ancak o zaman
haklarını alacak ve:
TANKLARLA GELEN,
DEVRİMLE YIKILACAK!

N.S.

İŞÇİ MİZAHI

Fıkra: Enternasyonal niçin söylendi?

"*Tercüman, Son Havadis* gibi gerici basın can havliyle işçi sınıfının birliğinden doğan korkularını şu yalan sav ile örtmeye çalıştılar. Dediler ki, Enternasyonal marşını söyleyenler komünistlerdır, bunlar İstiklâl marşının düşmanıdır. "... Enternasyonal marşı komünist, sosyalist, sosyal demokrat, dindar, hangi politik görüşten ve inançtan olursa olsun tüm dünya işçi sınıfının marşıdır. Demek ki Enternasyonal'in yalnızca komünistlerin marşı olduğu yalandır. Hangi politik görüşten olursa olsun dünya işçi sınıfının marşıdır.

"... Türkiye işçi sınıfı kimlerin gerçek yurtsever, kimlerin vatan haini olduğunu biliyor. Sınıf bilinci ile Enternasyonal marşını söyleyenler Türkiye işçi sınıfımız, ulusal gururla, ulusal kurtuluş savaşımızın mirası İstiklâl marşımızı da söylüyor".

(*Bizim (?) Radyo*, 16 Nisan 1981)

"TKP'ye özgürlük" belgisi ilerledi, "partilere özgürlük" oldu!

"Tüm demokratik kuruluşlara, sendikâlara, partilere ve basına özgürlük

"12 Eylül'den buyana Türkiye Parlamentosu dağıtılmış durumdadır. Her türlü politik çalışma yasaktır. 60 yıldır Türkiye Komünist Partisi üzerinde sürdürülen yasak, darbeden sonra CHP, TİP, TSİP olmak üzere diğer politik partiler ve demokratik örgütler üzerinde de sürdürülmektedir. Basın üzerinde baskı, cunta tarafından uygulanan sansüre ek olarak gazetelere verilen direktifle yaygınlaştırılmaktadır.

"İşçiler, emekçiler, gençler, kadınlar, çocuklar!

"Askeri cuntaya karşı Türkiye demokratlarıyla dayanışma yürüyüşüne katılalım!"

(FİDEF'in bildirisinden)

TKP EŞGÜDÜM KOMİTESİ

BİLDİRİ

Geçtiğimiz günlerde toplanan Türkiye Komünist Partisi Eşgüdüm Komitesi aşağıdaki bildiriyi yayınlamıştır.

Faşist diktatörlüğün işçi sınıfına, halkımıza saldırısı yoğunlaşarak sürüyor. İşçi sınıfımızın savaşarak kazandığı haklar budandı. Yüzbinlerce devrimci cuntanın zindanlarındadır. İleri işçiler tutuklanıyor. İşkence günlük işleyiş oldu.

Ancak zaman geçtikçe, cuntanın çözemediği, çözemeyeceği iyice anlaşılan ve hatta kötüleşen sorunların yarattığı hoşnutsuzluk yayılıyor. Faşist iktidar gücünün geçiciliğini sezmeye, umutsuzluğa kapılmaya başladı. Bunun hırçın belirtileri gözleniyor. Son zamanlarda giderek yoğunlaşan ve can sıkıcı bir beyin yıkama olarak halkta tepki yaratan ideolojik saldırılar, aynı zamanda faşist cuntanın umutsuzluğunun bir yansımasıdır.

Burjuvazinin tüm kesimleri ve oportünistler, özellikle ideolojik saldırısında faşist cuntaya yardım ediyorlar. Ne var ki ülkemizin gerçekleri karşısında faşist cunta da, ona yardımcı olanlar da, yığınlar önünde açık düşüyorlar. Devrim alternatifinin pırıltıları söndürülemediği gibi, içten içe güçleniyor.

Son zamanlarda devrimcilere karşı basın ve televizyonda yürütülen kampanya, işte bunu, burjuvaziyi ölesiye korkutan devrim alternatifini karalamaya yöneliktir. Devrimciler adına televizyonda konuşturulanlar, 12 Eylül öncesindeki nesnel koşulların devrimci harekete bilinçsizce sürüklediği yolcular, gelgeç sözde devrimcilerdir. Devrim yolunu yanlış çizen, sınıf karakteri küçük burjuva olan devrimci örgütlerin bile ciddi yöneticileri, aklı başında üyeleri, çok ağır işkenceler altında yine de konuşmuyorlar. Bu gerçek, burjuva basınında da kabul edildi. *Newsweek* dergisi "kız ve erkekler örgütlerini ele vermiyorlar, bu yüzden işkenceler haklıdır" demeye getiriyor.

GELECEK BİZİMLEDİR

Bugün televizyonda konuşan küçük azınlık devrim hareketinin onurunu lekeleyemez ama en ağır işkence altında konuşmayanların yazdıkları kahramanlık destanları devrim hareketinin onurunu daha da yüceltiyor. Faşist cunta gizlese de, bunun sıkıntısı içindedir.

Türkiye devrimci hareketi tarihinin en zor dönemini yaşarken Partimizin 49 yıldır kongre toplamayan, tüm tutumuyla meşruluğunu defalarca yitirmiş "Politik Bürosu", "Merkez Komitesi" ne yapıyor? Faşist cuntanın başa gelişinden bu yana sekiz ay geçti. Türkiye'de siyasal koşullar köklü değişime uğradı. Partinin, bu değişen koşulları değerlendirebilmesi için kongre ya da konferans toplaması gerekirken, menşevikler bir MK toplantısı bile çağırmadılar. Cunta işbirlikçisi tutumları derin nefret topluyor. Bu ihanetin utancını, yapanlar değil, militanlar çekiyor.

Parti örgütü çalışmıyor. Parti üyelerinin güvenliği sağlanabilecek kadarıyla bile sağlanmıyor. Yoldaşlarımız karanlıklar içinde ne yapacaklarını bilemiyorlar.

Bu durum parti içinde bölünmeleri, fraksiyonlaşmaları, TKP Leninci kanadının yayınlarında şimdiye dek yer aldığından çok daha fazla arttırıyor. Partimiz içinde gerçeklerin dayatmasıyla yerden bitercesine türeyen bu odakların bir bölümü şimdiki "resmi" yönetimi ve onun siyasal çizgisini oportünist olarak değerlendiriyor. Bu sevindirici, ileri bir adımdır. Ama öte yanda bunların bir kısmı aynı gerçekleri yıllarca önce gören, görmekle de kalmayıp, örgütlü savaşım yürüten Leninci kanada katılmada çekingen davranıyor. Bu yoldaşlar, öznel birtakım düşünceler büyütüyor olabilirler. Ama açıkça görmekten korkmasınlar ki, Leninci kanat aynı noktada 1976'da duruyordu. Aynı süreçlerden geçti. Şimdi aynı yanlışları yinelememek gerekir. Türkiye komünist hareketinde devrimci hattı TKP Leninci kanadının temsil ettiği yadsınamaz. Oportünistlere oportünist diyen bu yoldaşlar, Leninizme de Leninizm diyorlarsa zaman geçirmeden partimizin en sağlıklı güçleri ile birleşmelidirler. Önlerinde önemli bir karar, tarihsel bir sorumluluk vardır.

Partimizin içinde ortaya çıkan bu yeni odakların bir bölümü ise bu "yönetime" oportünist demiyor, demek ki kendileri de bu görüşleri paylaşıyor. Ancak bu guruplar, partinin parti gibi çalışmasını istiyor, likidasyona şiddetle karşı çıkıyor. *Parti yanlısı olmak*, bu yoldaşlarla anlaştığımız önemli bir tabandır. Partimizin izlemesi gereken yolun tartışmasını sürdürme, ama kesin kararı toplanacak 5. Kongre'ye bırakma olgunluğunu gösterebilirlerse, bu gurupları da TKP Leninci kanadıyla ortak olarak *Partiyi kurtarma* görevine çağırıyoruz.

Leninci hareketin kişilerle bir sorunu yoktur. Geçmişteki yanlışlarından dolayı hiçbir yoldaşı mahkum etmiyor. Geçmişte ciddi hatalar işleyen, ortacılığa soyunan, ama bugün o yolun çıkmazını gören her yoldaşımızı partiyi kurtarma kavgasında aramızda görmekten sevinç duyacağız.

Partimizi düştüğü bataktan kurtarmaya kararlı, partiyi yönlendirecek görüşlerin genel toplantılarda tartışılarak oluşturulmasını kabul eden yoldaşlar! Gelin, elbirliğiyle, hem de en güç bir dönemde parti ayağa nasıl kaldırılırmış, gösterelim.

Likidasyona karşı savaşmak kadar, partiyi kurtarma kavgasının güncel bir halkası da, varolan Leninci parti örgütünü siyasal polise karşı korumaktır. Komünist partisi için siyasal polise karşı koyabilmenin en temel koşulu, Marksizm-Leninizmi kavramış, bilgisi ve inancı sağlam

parti üyeleri yetiştirmektir. Bu savaşta gerekli teknik bilgiler ancak böyle bir kadro tarafından anlamlı bir biçimde içerilebilir. Ancak böyle bir kadro bu savaşta herşeyin başında gelen disiplini gerektiği gibi uygulayabilir. Değişen koşullara, siyasal polisin değişen taktiklerine göre esnek davranabilmek, konspirasyon uyguluyorum diye partinin temel çalışması olan yığınları kazanma çalışmasını boşlamamak, edinilen teknik bilgileri yaşam içinde zenginleştirebilmek, bunların tümü ancak böyle bir kadro ile olanaklıdır.

Parti örgütlenmesinde mutlak, değişmez şemalar yoktur. Siyasal polise karşı koyma açısından temel ilke, örgütü bir ucundan yakalayan polisin öteki uçtan "çıkmasını" engelleyici yöntemler bulmaktır. TKP II. Leninciler Konferansı'nda belirtildiği gibi, "örgüt lenmede gösterilecek ustalık, siyasal polisin vuramamasını, vurursa da aldığı kadarıyla kalmasını sağlayacaktır".

Burada ana halka, partinin örgütsel yapısı ve işleyişi konusundaki bilgilerin *her düzeyde* sınırlandırılmasıdır. Her üye (ve her yönetici) partinin yapısı ve işleyişi hakkında ancak kendi görevini yürütebilmesi için kaçınılmaz olarak bilmesi gereken somut bilgileri öğrenmeli, bunun dışında bilgi sahibi olmamalıdır. Hiç kimse bilmediği bir sırrı açıklayamaz. Bu nedenle, bir yandan gereksiz bilgilerin öğrenilmesini engelleyici önlemler alınırken, bir yandan da her parti üyesi kendisine gerekli olmayan bilgileri özellikle öğrenmemeye çalışmalıdır.

Bilgilerin sınırlandırılması, en başta, olabildiğince az partilinin ve parti biriminin birbirini tanımasını sağlamak demektir. Bu, doğal olarak, olabildiğince küçük birimler halinde örgütlenmeyi ve bunlar arasındaki ilişkileri tek bir *dikey* kanala indirgemeyi gerektirecektir. Bununla birlikte, parti çalışmasının hiç aksamaması gereken canalıcı alanlarında (yayın dağıtımı, teknik alanlar, vb), örgütsel yapı olarak bütünüyle ayrı, merkezi paralel örgütlenmeler oluşturulmalıdır.

İşleyen, canlı bir örgütte, hem üyeler, hem de birimler arasında çeşitli nitelikte ilişkiler kurmak, bilgi alışverişini sağlamak zorunludur ve günlük yaşamda bu zorunluluk birçok biçimde kendini dayatır. Bu nedenle, parti içinde dikey iletişim yeterince iyi örgütlenmemişse, yaşamın zorlamasıyla kendiliğinden gelişecek *yatay* ilişkiler zaman içinde tüm örgütleri tehlikeye atar.

Güvenlikli çalışma açısından önem taşıyan bir başka ana konu da *bilgilerin merkezileştirilmesidir*. Tek başına önemsiz gibi görünen (ve hatta gerçekten önemsiz olan) küçük bilgiler biraraya toplandığında, bunların aritmetik toplamının çok ötesinde, büyük önem kazanır.

Bilgilerin merkezileştirilmesi, siyasal polisin çalışmasında da önemli yer tutar. Zaman içinde biriktirilen ve merkezi olarak değerlendirilen küçük bilgiler, parti sırlarının siyasal polisin eline geçmesini sağlayabilir. Aynı biçimde toplanacak karşı-bilgiler ise, merkezi olarak değerlendirilebilirse, partinin elinde önemli bir silah olur. Parti üyeleri, çoğu zaman "önemsiz" diye iletmedikleri küçük bilgilerin toplanınca ne anlama gelebileceğini akıldan çıkarmamalı, hiçbir bilgiyi iletmezlik etmemelidirler.

12 Eylül faşist darbesi ile gelen gericilik döneminde parti örgütlenmesi, kadro güvenliği ve konspirasyon konusunda yapılması gerekenleri TKP II. Leninciler Konferansı kararlarını da içeren bir biçimde şöyle sıralayabiliriz:

— "Partide tüm yatay kanallar çok zorunlu ayrıcalıklar dışında kaldırılmalıdır. Bütün birimler dikey ilişkiler temelinde oluşturulmalıdır. Parti eğitimi sekreterler eliyle yürütülmelidir".

— Yayın dağıtım ağı bütün parti örgütlerinin içinden dolaşan onları birbirine bağlayan bir şerit gibidir. Bu nedenle siyasal polisten özellikle korunması gereken bir örgütlenmedir. Bunun parti örgütlerinden ayrı olması, bir örgütü ele geçiren polisin yayın dağıtımı kanalını kullanarak örgütlerin tümüne uzamasını engelleyecektir. En disiplinli, en güvenilir kadrolarla oluşturulması gereken bu dağıtım ağının kendi içinde de çeşitli "kesiciler" olmalıdır. Bu kesiciler, dağıtım ağının herhangi iki birimi arasına konan ve bu iki birimin birbirlerini bilmeden ilişki kurmasını sağlayan kişi ya da araçlardır.

— Parti içi haberleşme kanalları geliştirilmelidir. Telefon ve posta haberleşmesinden kaçınılmalıdır Çok gerekliyse şifreli olarak kullanılmalıdır. Buluşma yerleri çok sık değiştirilmeli, tam zamanında gelinmesi mutlaka sağlanmalıdır. Buluşma ve toplantılarda mutlaka tehlike işaretlemesi kullanılmalı ve her sefer değiştirilmelidir. Buluşma örtüsü önceden hazırlanmalı, buluşmalara giderken kuyruk olup olmadığı kontrol edilmeli, bir tehlike olursa kaçış yolunun ne olacağı önceden planlanmalıdır. Yönetici yoldaşların evleri hiçbir koşul altında ne alt ne üst örgütlerce ya da kişilerce bilinmemelidir. Bu yoldaşların yaşantısı çevreye tam uygun olmalıdır.

— Siyasal polisin en temel bir silahının örgüte sızmaya çalışmak olduğu unutulmamalıdır. Sempatizan ve çevresel örgütlenme güçlendirilmeli, partiye üye alırken geçen döneme göre daha *tutucu* olmalıdır. Morali bozuk ve çevresinde moral bozucu davrananlara karşı özel olarak dikkatli olunmalıdır.

— Komünist için konspirasyon yaşamın doğal parçası olmalıdır. Gizlilik ilkeleri tüm birimlerde bir *alışkanlıklar dizisi* olarak uygulanmalıdır. Bunlar gereksiz yük olarak görülmemelidir. Konspirasyon ve kadro güvenliği, parti toplantılarında sürekli gündem maddesi yapılmalıdır.

Siyasal polise karşı partiyi koruyabildiğimiz ölçüde önümüzdeki sınıf savaşlarında öncülük görevimizi başarıyla yerine getirebileceğiz.

* * *

Parti örgütlerinin ve işçi sınıfımızın önünde 1 Mayıs'ı kutlama görevi duruyor.

Türkiye işçi sınıfı geçmiş 1 Mayısları milyonluk gösterilerle kutladı. Devrimci durumun kendisine yüklediği görevleri yüklenebilecek bir sınıf olduğunu gösterdi. Bu görevlerin gerçekleşmesini menşeviklerin ihaneti engelledi.

1 Mayıs işçi sınıfımızın bilincine silinmez biçimde kazınmıştır. Geçmişte kapitalist dünyanın en büyük gösterilerini örgütleyen işçi sınıfımız, bu yıl 1 Mayıs'ı faşist diktatörlük koşullarında illegal olarak heryerde, fabrikalarda, hapishanelerde kutlayacak.

Bu yıl 1 Mayıs'ta faşist cuntanın katlettiği yoldaşlar bizimledir. İşkencede, hapisteki yiğitler bizimledir. Geçmiş 1 Mayısların devrimci gelenekleri bizimledir. Ve en önemlisi, tarihsel yazgısı devrim olan Türkiye'nin ışıklı geleceği bizimledir.

Tanklarla gelen devrimle gidecektir!

Türkiye Komünist Partisi
Eşgüdüm Komitesi
15 Nisan 1981

Türkiye Komünist Partisi II. K nferansı 5. K ngr yolunda güçlü bir adımdır

Zahide Demirgören—Viyana

TKP II. Konferansı, Türkiye devrim hareketinde ve işçi sınıfının sosyalizm savaşımında ileri bir adımdır.

TKP I. Konferansı, TKP'nin Leninci kadrolarını örgütlü bir güce dönüştürmenin ve bu kadroların nesnel ortamın gerektirdiği hedefler doğrultusunda yapacakları çalışmanın perspektiflerini açık ve net bir biçimde koymuş, kararlar almıştı.

I. Konferans'ta alınan bu kararlar, örgütlü güce dönüşen Leninci kadrolar tarafından yaşama geçirildi.

II. Konferans ise, örgütlenmiş bu gücün, partinin taktik çizgisini yaşama geçirirken, 12 Eylül faşist darbesiyle birlikte girilen gericilik döneminde kullanacağı yöntemler ve savaş biçimlerinde yeni perspektifler açmıştır. Günün baş görevini "parti örgütünü, yeni koşullara göre hızla yeniden örgütlemek ve güçlendirmek" olarak belirlemiştir. Öte yandan tarihsel bir görev olan TKP'nin Leninci birliğini sağlama doğrultusunda 5. Kongre'nin en kısa zamanda toplanmasını karar altına almakla, II. Konferans, partimiz tarihinde bir dönüm noktası niteliği taşımaktadır. II. Konferans oportünistlerin 49 yıldır toplamadıkları 5. Kongre doğrultusunda atılan *somut,* çelikten bir adımdır.

Faşist cuntayı devirmede, sosyalizme açılan ileri demokratik halk devrimini gerçekleştirmede işçi sınıfımızın tek ve biricik silahı Leninci ideolojiyle donatılmış TKP'dir. TKP'nin başına çöreklenmiş oportünistler bu silahı işçi sınıfımıza ve komünistlere çevirerek burjuvaziyle uzlaşıyorlar. Beşinci Kongre, işçi sınıfımıza ve halkımıza ihanet eden oportünistleri partiden tasfiye edecektir. Oportünistler, komünistlere, işçi sınıfımıza ve halkımıza karşı işledikleri cinayetlerin ve ihanetlerinin hesabını 5. Kongre'de vermek zorundadırlar.

●Devrimci durumun yükseldiği, devrim hareketinin öznel öge kıvılcımını beklediği dönemde oportünistler CHP'nin kuyruğuna takılarak sosyal-demokrat ideolojinin yığınlara egemen olmasında canla başla çalıştılar. Oportünistler, patlamaya hazır bu devrimci potansiyeli yanlış bir kanala akıtarak yığınların enerjisini tükettikleri ve devrim hareketini parçaladıkları için hesap vermek zorundadırlar!

●Leninciler Türkiye'de devrimci durumun varlığını, finans-kapitalin emperyalistleşme isteğinin faşizm tehlikesinin nedeni olduğunu, faşizmin tabandan, MHP ile değil, tepeden ordu eliyle gelebileceğini söylerken, oportünistler yaşamın da kanıtladığı bu gerçekleri ellerinin tersiyle ittiler. Bununla kalmayıp Leninciler tasfiye ederek partiyi likide etmeyi günün baş görevi olarak belirlediler. Oportünistler bunun da hesabını vermek zorundadırlar.

●Sendikalarda "yönetime gelmek için her yol mübahtır" anlayışıyla davranan, burjuvaziyle uzlaşarak sendikal birliği parçalayan, sendikaları parti örgütü gibi kullanıp, partiyi sendikaların kuyruğuna takan ve sınıf savaşımını sendikal siyasetle boğan, istemleri burjuvazinin kabul sınırlarına hapseden oportünistler hem sendikaları, hem de en önemlisi partiyi güçten düşüren bu ihanetlerinin hesabını vermek zorundadırlar.

Her konuda olduğu gibi, ulusal sorunda da Lenin'i çarpıtan, Kürt ulusunun ayrılma hakkını reddeden oportünistler, Kürt ve Türk proletaryasına karşı işledikleri bu cinayetin hesabını vermek zorundadırlar.

●"TKP'ye Özgürlük" belgisini hem geçmişte, hem de bugün yükselten, legaliteyle özgürlüğü özdeş tutarak, burjuvaziden özgürlük dilenen, devleti parçalamak görevini, devleti ve orduyu faşist ve gerici unsurlardan "temizleme"ye indirgeyen, böylece devrim hedefini reddeden oportünistler bu ihanetlerinin de hesabını vermek zorundadırlar.

●Oniki Eylül darbesiyle iktidara gelen faşist cunta, uygulamalarıyla gerçek yüzünü açığa çıkardığı halde cuntaya faşist demeye 'dilleri varmayan'; cuntaya faşist odakları "ihbar" ederek, ordu içinde kanatların varlığından söz ederek, bu dönemde de bilinç bulandırmayı, ihanetlerini sürdüren oportünistler hesap vermek zorundadır!

●Partimizin likidasyonu demek olan Birleşik Legal İşçi Partisi'ni kurma girişimleriyle, partimizi küçük burjuva sosyalistlerine satmaya çalışan oportünistler bunun hesabını vermek zorundadırlar.

●Komünist partisinde *her dönemde* can alıcı öneme sahip olan konspirasyonu "ideolojik konularda gizlilik, örgütsel konularda açıklık" formülasyonuyla yaşama geçiren ve burjuvaziyle uzlaşarak bu "açığı" kapatmaya çalışan oportünistler kadrolara karşı işledikleri bu cinayetin hesabını vermek zorundadırlar.

●İşçi sınıfının öncü müfrezesinde, demokratik merkeziyetçiliği bürokratik merkeziyetçilikle yok ederek Leninci parti disiplinini en olmaz biçimde çiğneyen oportünistler bu tarihsel cinayetlerinin hesabını vermek zorundadırlar.

●Sorgusuz sualsiz, eski, meşruluğunu yitirmiş tüzüğün bile ilkelerini çiğneyerek MK üyesi Veli Dursun ve V. Demir yoldaşları MK'dan, daha sonra da partiden "attık" diyen, partinin üçte birini partiden tasfiye ettik diyen, bütün bunlar etkisiz kalınca kaba kuvvete başvurarak, İnanç Seçiç ve İsmail Çakır yoldaşlarımızı kahpece katletmeye varan oportünistler, işledikleri bu cinayetlerin hesabını vermek zorundadırlar.

●Proletarya enternasyonalizmi yerine, sınıf savaşımını barış için savaşıma indirgemek ve reformizmle boğmak demek olan "uluslararası dayanışma" belgisini yükselten oportünistler, dünya komünist hareketine ve Türkiye devrimine karşı giriştikleri bu ihanetin hesabını hem Türkiye işçi sınıfına, hem de dünya proletaryasına vermek zorundadırlar.

Beşinci Kongre oportünistlerden tüm bu saydığımız ve daha da sayabileceğimiz ardı arkası kesilmeyen ihanetlerinin ve işledikleri cinayetlerin, TKP II. Konferansı'nda kabul edilen geçici tüzüğe göre, hesabını soracaktır.

49 yıldır toplanmayan 5. Kongre'nin toplanması için çalışarak TKP'mizin Leninci birliğini sağlamak, bugün iktidarda olan faşist cuntayı devrimle yerle bir etmek için TKP II. Konferansı'nda alınan kararları yaşama geçirmek tüm komünistlerin görevidir.

Geleceği TKP'mizin kurması için görev başına!

Yaşasın II. Konferans!

Yaşasın 5. Kongre!

Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!

Karkerên hemû welatan yekbin!

İŞÇİNİN SESİ

1 Mayıs'da gelenek ve gelecek bizimledir!

Yıl 8, Sayı: 157
26 Nisan 1981

ÇEK-AL

Pazar sorunu

Ayla Antepli

I. Soru

Sosyalizm Üstün Gelecektir broşüründe Polonya'daki durumu değerlendirirken Yürükoğlu yoldaşımız olayları başlıca dört nedene bağlamış ve bunlardan birini şöyle açıklamıştı:

"Kısaca değindiğimiz bu iki temel nedene ek olarak bir üçüncü neden, kapitalizmin bunalımının sosyalist ülkelerde de yansıyor oluşudur.

"Pekçok siyasal ekonomi kitabında sosyalizmin ekonomik bunalımlarla uzak yakın ilintisi olmadığı, kapitalist ülkelerin bunalımının sosyalist ülkelere yansımayacağı yazar. Bu çeşit görüşler, yine model ve uygulama arasındaki diyalektiği unutan, bilimsellikle ilgisi olmayan vulgarizm örnekleridir. Doğrudur, sosyalizm, toplumsal yasaların, işleyişlerin sırrına ermiş bir sistem olarak, bu yasaların insanlığın elinde birer ilerleme aracına dönüşmesidir. Ama bu doğruyu, sosyalizmin somut kuruluş sürecini oluşturan günümüz koşullarından soyutlayarak ele alamayız. Bugün iki dünya sistemi vardır, ama bir tek dünya pazarı vardır. Kapitalist sektör de, sosyalist sektör de onun parçalarıdır. Kapitalist ülkelerdeki enflasyonun, bunalımın sosyalist ekonomileri etkilemeyeceğini söyleyebilmek için gerçekten birşey bilmiyor olmak gerekir. Böyle söylemek, sosyalist ülkelerin, kapitalist ülkelerle ekonomik ilişkiler kurmadan yaşayabileceği anlamına gelir. Ki yaşayamazlar. Hiçbir ülke bunu yapamaz.

"Tek bir dünya pazarının parçaları olan ülkeler birbirleriyle ekonomik ilişkilere girmeden yaşayamazlarsa, bunun sonucu karşılıklı etkileşmedir. Basit bir örnekle, kapitalist ülkelerde herşeyin fiyatı durmaksızın yükseliyor. Sosyalist ülkelerin, kapitalist ülkelerden almak zorunda oldukları malların fiyatları da yükseliyor. Altı ay önce ödediğin fiyatın iki katını altı ay sonra vermek zorunda kalınca, kapitalist ülkelerdeki ekonomik anarşi ve bunalım sosyalist ekonomilere de zarar vermez mi?" (R. Yürükoğlu, *Sosyalizm Üstün Gelecektir*, s. 37-38).

Sosyalist sistemin tek bir dünya pazarının parçası olduğu, sosyalist ülkelerin kapitalist ülkelerle ilişkiye girmek zorunda oldukları, kapitalizmin krizinin sosyalist ülkelerde de yansıdığı gibi fikirler bazı yoldaşların kafasında sorular uyandırdı. Bunun temel nedeni, bu fikirlerle Stalin'in "SSCB'de sosyalizmin ekonomik sorunları" adlı yapıtında (1952) yazdıklarının önemli farklılıklar taşımasıdır.

Birçok yoldaşımız Stalin'den, II. Dünya Savaşı'ndan beri *iki paralel dünya pazarının* karşı karşıya olduğunu, sosyalist dünya pazarının yalnızca dünya kapitalist pazarından bağımsız olarak varlığını sürdürmekle kalmayıp, II. Dünya Savaşı'ndan bu yana onu kaçışı olmayan bir köşeye kıstırmakta olduğunu, dolayısıyla dünya kapitalist pazarının daraldığını ve kapitalizmin hızlı büyümesinin durduğunu öğrendiler.

Stalin'in bu konuda dedikleri arasında birçok doğru nokta da vardır, ancak genelde, iki ayrı başlangıç noktası olan ve iki ayrı sonuca ulaşan, iki farklı mantık söz konusudur. Bizim inancımıza göre, 1952'de Stalin'in getirdiği tezler ciddi bir teorik yanlış oluşturuyor ve Lenin'in soğukkanlı bilimsel yaklaşımıyla farklılık taşıyor. En önemlisi, Stalin'de birçok doğrunun arasında yer tutan bu teorik yanlışla, bugün dünya komünist hareketi içindeki oldukça gelişkin oportünizm arasında doğrudan bir mantık bağı vardır.

Örneğin, Stalin'in yanlışı, dünya sosyalist sisteminin ortaya çıkışının, kapitalist dünya ekonomik sistemi üzerindeki etkisini abartmaya varıyordu. Bu yanlış "gelişti" ve dünya devrimini boşlamaya, onun yerine *yalnızca* sosyalist ülkelerin ekonomik gelişmesini koymaya götürdü. Bu anlayışla oportünistler *İşçinin Sesi*'ni önce "reel sosyalizmin rolünü küçümsemekle", ardından ise "anti-Sovyetizm"'le (!) suçladılar. Bu suçlama *İşçinin Sesi*'nin anti-Sovyet olduğunu değil, oportünistlerin "Sovyetizm" ile dünya ve Türkiye devrimini birbirine karşı koyduklarını bir kez daha gösterdi.

Stalin'in ölümünden sonra, "Stalinizm"e (!) karşı koparılan gürültü içinde, Stalin'in getirdiği birçok doğru da reddedildiği ve kitaplardan silindiği halde, bu teorik yanlış hiç düzeltilmedi. Düzeltileceğine, yaşadı ve daha da ciddi yanlışlara doğru "gelişti". "*İşçinin Sesi* ve Anti-Sovyetizm" yazısında Yürükoğlu yoldaş şöyle diyordu: "Dünya komünist hareketinde, Sovyetler Birliği'nde sonradan kabul edilen çok yanlış (yanlışa yanlıştı diyerek, ya da doğruya yanlıştı diyerek) yapılmıştır" (*İşçinin Sesi,* 24 Ocak 1981). İşte sözünü ettiğimiz durum, üstü kapalı bir biçimde, yanlışa doğru demenin bir örneğidir.

Son bir nokta da, bu konunun *1980 TKP Leninciler Konferansı Tutanakları*'ndaki tartışmayla bağıdır. Gerçekler, bu tartışmadaki genel kanıyı doğrulamaktadır.

Şimdi daha yakından bakalım.

II. Stalin'in yazdıkları:

Değindiğimiz sorun önemli bir sorundur ve bazı yoldaşlar da Stalin'in bu konuda yazdıklarını okuma fırsatı bulamamış olabilirler. Bu nedenle, Stalin'in bu konuya ilişkin olarak, "SSCB'de Sosyalizmin Ekonomik Sorunları" adlı yapıtında yazdıklarını *tümüyle* aktaralım:

"V. Dünya Pazarının Çözülüşü ve Dünya Kapitalist Sistemi Bunalımının Ağırlaşması Üzerine:

"İkinci dünya savaşının ve bu savaşın ekonomi üzerindeki etkisinin en önemli sonucu, bir tek, evrensel dünya pazarının çözülmesi olmuştur. Bu da dünya kapitalist sisteminin genel bunalımının daha sonraki ağırlaşmasını belirlemiştir.

"İkinci dünya savaşı, dünya kapitalist sisteminin genel bunalımından doğmuştu. Savaşa katılan iki kapitalist ittifakın her biri, hasmını yenmeyi ve dünya üzerinde egemenlik kurmayı umuyordu. Bunalıma bu şekilde çare aramaktaydılar. Amerika Birleşik Devletleri, en tehlikeli rakipleri olan Almanya'yı ve Japonya'yı safdışı ederek, yabancı pazarları, dünyanın hammadde kaynaklarını eline geçirmek ve dünyada egemenlik kurmak peşindeydi.

"Oysa savaş umutlarını gerçekleştirmedi. Amerika Birleşik Devletleri, Büyük Britanya, Fransa gibi üç kapitalist

devletin rakibi olarak Almanya'nın ve Japonya'nın safdışı edildikleri doğrudur. Ama öte yandan Çin'in ve Avrupa'daki halk demokrasisi ülkelerinin kapitalist sistemden koptuğu ve Sovyetler Birliği ile birlikte cephe kurdukları görüldü. İki karşıt cephenin varlığının ekonomik sonucu şu olmuştur ki, bir tek ve evrensel dünya pazarı çözülmüş ve böylece günümüzde birbirine karşıt olan iki dünya pazarı ortaya çıkmıştır.

"Şunu not edelim ki, Fransa ile birlikte Amerika Birleşik Devletleri ve Büyük Britanya, kuşkusuz iradeleri dışında eskisine paralel yeni dünya pazarının kurulmasına ve pekişmesine neden olmuşlardır. 'Marshall Planı'na katılmamış bulunan SSCB'ni, Çin'i ve Avrupa halk demokrasisi ülkelerini ekonomik bir ablukayla boğabileceklerini sanmışlardır. Gerçekte ise, boğulmak şöyle dursun yeni dünya pazarı sağlamlaşmış oldu.

"Bununla birlikte, bu işte esas olan, elbette ekonomik abluka değildir, aslında, bu ülkelerin savaştan sonra ekonomik yönden ortaklık kurarak ekonomik işbirliğini ve yardımlaşmayı sağlamış olmalarıdır. Bu işbirliği deneyimi göstermiştir ki halk demokrasilerinin Sovyetler Birliği'nden sağladıkları kadar etkili ve teknik nitelikte bir yardımı, hiçbir kapitalist ülke sağlayamazdı. Gerçekten bu yardım son derece ucuz ve teknik bakımdan birinci sınıf olmakla kalmamaktadır. Gerçek şudur ki bu işbirliğinin temelinde herşeyden önce birbirine karşılıklı olarak yardım etmenin ve genel ekonomik bir kalkınmaya erişmenin içten isteği bulunmaktadır. Sonuç olarak, bu ülkelerin sanayiinde son derece yüksek bir gelişme düzeyi gözlemekteyiz. Güvenerek diyebiliriz ki sanayiide böyle bir gelişme düzeyi ile bu ülkeler az sonra kapitalist ülkelerden meta ithal etmek gereksinmesini duymayacaklardır, üstelik kendi üretim fazlalarını ihraç etmek gereksinmesi duyacaklardır.

"Bunun sonucu olarak (Amerika Birleşik Devletleri, Büyük Britanya, Fransa gibi) başlıca kapitalist ülkelerin güçlerini dünya kaynaklarına uygulayış alanları genişlemeyecek ama azalacaktır, dünya pazarları karşısındaki durumları ağırlaşacak ve işletmeler, üretimlerini daha kısmak zorunda kalacaktır. İşte dünya pazarının çözülmesi sonucunda dünya kapitalist sisteminin genel bunalımının ağırlaşması özellikle bu anlama gelir.

"Kapitalistler bunu çok iyi kavramaktadırlar, çünkü SSCB ve Çin gibi pazarların kaybını hissetmemek mümkün değildir. Bu zorlukların çarelerini 'Marshall Planı'nda, Kore savaşında, silahlanma yarışında, sanayinin askerselleştirilmesinde aramaktadırlar. Ancak bu, boğulmakta olan bir insanın saman sapına tutunmak isteyen davranışına benzer.

"Bu durumda, iktisatçıların karşısına iki soru çıkıyor:

"a) Stalin'in kapitalizmin genel bunalımı döneminde pazarların nisbi sağlamlığı hakkında İkinci Dünya Savaşı'ndan önce ifade ettiği bilinen tezinin hâlâ geçerli olduğu iddia edilebilir mi?

"b) Lenin'in, çürümesine karşın 'kapitalizmin bütünüyle eskisine göre çok daha hızlı geliştiği'ne ilişkin 1916 yazı başlarında ifade ettiği ünlü tezinin hâlâ geçerli olduğu iddia edilebilir mi?

"Bence iddia edilemez. İkinci Dünya Savaşı'nın yarattığı yeni koşullar karşısında bu iki tezin eskimiş olduğunu kabul etmek gerekir." (Stalin, *Son Yazılar 1950-1953*, Sol Yayınları, Mayıs 1976, s. 88-90).

Yaşam Lenin'in tezini doğruladı. Gerçekler ortadadır. Bununla da bağlı olarak, Stalin'in ileri sürdüğü fikirlere üç açıdan bakmak gereklidir. Birincisi, tek dünya pazarı, ikincisi, kapitalist pazara ilişkin olarak ileri sürülenler, üçüncüsü de bunların dünya devrimiyle bağı açısındandır. Ancak biz bu yazıda üçüncüsüne yalnız sonuçta kısaca bakacağız.

III. Tek dünya pazarı

Konuya önce Stalin'in yazdıkları açısından bakarsak, görürüz ki yazılanlar kendi içinde tutarsızlıklar taşıyor.

Tek dünya pazarının çözülmesi ve iki ayrı dünya pazarının doğması, birden II. Dünya Savaşı'ndan sonra başlatılıyor. Oysa II. Dünya Savaşı öncesinde, SSCB de dünyanın altıda birini oluşturuyor. Sorun olan, nüfus vb. sorunuysa, SSCB'nin de tek başına bir dünya pazarı olduğu, en azından tek dünya pazarının II. Dünya Savaşı öncesinde çözülmeye başladığı düşünülmeliydi.

Sonra, iki dünya pazarından söz edildiği halde, sosyalist ülkelerin kapitalist ülkelere mal ihraç etme *gereksinmesi* duyacakları söyleniyor. Böyle bir *gereksinme* varsa, o zaman tek dünya pazarının "çözülmesi"nden söz edilemez. Olsa olsa, iki dünya sisteminin tek dünya pazarının iki ayrı sektörü oldukları söylenebilir ki bu da doğru olur.

Stalin, görüşlerini oldukça net ve tutarlı yazan bir önderdir. Bu konuda yazdıklarındaki tutarsızlıklar, yanlış fikri savunmanın sonucudur.

Konuya teorik açıdan bakmaya geçmeden önce, bir de pratiğe bakmak gereklidir. Bugün sosyalist ülkelerle kapitalist ülkelerin ekonomik ilişkileri tek dünya pazarının varlığını somutta kanıtlıyor. İki sisteme bağlı ülkeler arasında mal ve teknoloji ticareti oldukça yoğundur.

Şimdi konunun teorik yönüne gelelim.

İki dünya sistemi tek dünya pazarının sektörleridir

Daha 1893'de Lenin pazar sorununa ilişkin olarak Narodnikler'e karşı yazdığı yazılarda, pazarı şöyle tanımladı:

..'Pazar' kavramı toplumsal işbölümü kavramından hemen hemen ayrılmazdır... 'Pazar' toplumsal işbölümünün ve meta üretiminin belirdiği yerde ve olduğu ölçüde doğar. Pazarın boyutları, toplumsal emeğin uzmanlaşma derecesiyle ayrılmazcasına bağlıdır... Ama doğası gereği bu uzmanlaşma teknik gelişmeler kadar sonsuzdur" (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, c.1, s.99-100).

Lenin'in bu sözleri tek tek ülkeler için söylenmiştir ama bugünkü dünya için de ışık tutucudur. Lenin toplumsal işbölümünü ve meta üretimini vurguluyor ve toplumsal emeğin uzmanlaşmasının teknik gelişmeler kadar sonsuz olduğunu söylüyor.

Bugün dünyada iki ayrı ekonomik sistem, bunların kendi içinde ayrı ayrı işbölümleri vardır. Bu anlamda *Sosyalizm Üstün Gelecektir*'de Yürükoğlu yoldaşımızın belirttiği gibi, iki ayrı sektör oluştururlar. Ancak iki ayrı sektör olarak yine de uluslararası işbölümü içinde yer alırlar.

Sosyalist sistemde toplumsal emeğin uzmanlaşması vardır. Kapitalizmden çok değişik bir nitelikte ve boyutta olmak üzere meta üretimi de vardır. Yani, sosyalist sistemin yapısından doğan ve dünya pazarında yer almasını engelleyecek hiçbir olgu yoktur. Tam tersine bunu gerekli kılan çeşitli etkenler vardır.

İki dünya sistemi ekonomik alanda yarış içindedirler. Bu yarışta belirleyici olan ölçüt, son çözümlemede emek üretkenliğidir. Emek üretkenliği ise teknik gelişmeyle doğrudan bağlıdır. Bu açıdan, sosyalist sistem hem kendi teknolojisini geliştirmek, hem de dünyadaki gelişkin teknolojileri kullanmak zorundadır. Dolayısıyla iki sistem arasında teknoloji alış-verişi ve bu temelde bir işbölümü kaçınılmazdır. Aynı şey birçok hammadde ve ara mal için de geçerlidir.

Bu, kapitalist ülkelerle ticaret yapmadan sosyalist ülkelerin yaşaması *teorik olarak* olanaksızdır anlamına gelmez. Teorik olarak olanaklıdır ama böyle olması birşey göstermez. İki sistem yarışacaksa ve sosyalizm bu yarışta üstünlüğünü kanıtlayacaksa, yarışın pisti tek dünya pazarı olmak zorundadır. Sosyalizm emek üretkenliğinde ulaştığı düzeyi, başarılarını burada gösterecek ve üstünlüğü bu yoldan sağlayacaktır. Üstün olmadığı alanlarda kendinden üstün olanlardan alacaktır.

Devrimden sonra Lenin şöyle diyor:

'Eğer ödünler vermezsek, iyi donatılmış, modern kapitalist endüstrinin yardımını sağlamayı umamayız. Ve bu yardımdan yararlanmazsak da, petrol gibi bütün dünya ekonomisi için ola-

ğanüstü önem taşıyan endüstrilerde kendi büyük ölçekli üretimimiz için doğru dürüst temel atamayız" (Lenin, c.32, s.266).

Lenin'in bu sözleri bugün bazı dallar, sözünü ettiği petrol için geçerli olmayabilir ama birçok başka dallar için geçerlidir. Ayrıca o günden bugüne "bütün dünya ekonomisi için olağanüstü önem taşıyan", örneğin elektronik gibi başka endüstriler doğmuştur. Belki azalan ölçüdedir ama sosyalist ülkelerin, Lenin'in deyimiyle "iyi donatılmış modern kapitalist endüstrilerden" yararlanma gerekliliği sürmektedir ve çağ değişene dek de sürecektir.

Yine Lenin, devrimden sonra "biz şimdi uluslararası devrime ana etkimizi ekonomik siyasetimiz yoluyla yapıyoruz" (Lenin, c.32, s.437) derken, herhalde sosyalist ülkelerin kendi içine kapanıp, buna da uzun süre dayanabilmelerinden söz etmiyordu. Kapitalizm üzerine "etki", dolayısıyla uluslararası devrime katkı, içe kapanarak değil, tersine dünya pazarında rekabetle yapılabilir.

İşte Stalin'de bu noktada önemli bir yanlış anlayış vardır. Stalin kapitalizmin çöküşünü pazar kaybıyla bağlıyor ve zaten bu mantıkla dünya pazarının çözülüşünden söz ediyor. Şimdi buna bakalım.

IV. Kapitalist pazar anlayışı

1880'lerde ve 1890'larda, tam Rusya'da kapitalizmin hızla gelişmeye başladığı sıralarda, Narodnikler Rusya'da kapitalizm gelişemez, çünkü pazar yok dediler. Bu yüzden Rusya kapitalizmi atlayacaktı ve feodalizmden kalan köy komününe dayanarak, doğrudan komünizme ilerleyecekti. Bu "kapitalist olmayan gelişme yolu"na bugün kazandırılan Leninci olmayan içeriğin orjinalidir.

Stalin, "tek dünya pazarının çözülmesi", "paralel sosyalist dünya pazarının" varlığı ve büyümesi yüzünden kapitalizm artık hızlı büyüyemez derken, Narodniklerin yaptıkları *yanlışın aynısını* yineledi.

Pratikten, tarihten, biliyoruz ki, tam da İkinci Dünya Savaşı sonrasında kapitalizm görülmemiş bir hızla büyüdü. Emperyalist ülkelerde bilimsel teknolojik devrimi doğurdu. Üç kıtadaki orta derecede gelişmiş kapitalist ülkelerde, kapitalizmin ve onun sınıf çelişkilerinin yoğun gelişmesi, bu ülkeleri hem potansiyel birer emperyalist ülkeye, hem de emperyalizmin zayıf halkalarına dönüştürdü. Hem devrimci durum, hem de bugün Türkiye'de kendini yerleştirmeye çabalayan faşizm, yalnızca kapitalizmin değil, tekellerin, finans-kapitalin ve devlet tekelci kapitalizminin hızlı gelişmesinin ürünüdür.

Stalin'in tezlerindeki mantık, bunların hiçbirine yer bırakmıyordu. Nasıl ki Narodniklerin "teorisi", Rusya'da bir proleter devrimine kapıyı kapıyorduysa, Stalin'in tezleri de aynı biçimde, bugünkü zayıf halkalarda devrime teorik olarak kapıyı kapatıyor.

Tarih, Stalin'in tezlerinin yanlışlığını kanıtladı. Ama Lenin aynı tezlerin *teorik olarak* yanlış olduğunu, zaten daha 1893'de, "Pazar Sorunu Dedikleri Sorun Üzerine" yazılarında kanıtlamıştı.

"Pazar sorunu" yoktur

Narodniklerle polemiklerinde Lenin şöyle diyordu:

"Pazar sorunu tamamen kalkmıştır çünkü pazar işbölümünün ve meta üretiminin ifadesinden başka birşey değildir. Şimdi kapitalizmin gelişmesi yalnızca bir olasılık olarak değil, ... gereklilik olarak da görülüyor çünkü toplumsal ekonomi bir kez işbölümüne ve ürünün meta biçimine dayandı mı, teknik ilerleme kaçınılmaz olarak kapitalizmin güçlenmesine ve derinleşmesine götürmek durumundadır." (Lenin, c.1, s.108).

Yani, pazar kapitalizmin ilk gelişmesi için bir ön koşuldur. Bir kez kapitalizm gelişip yerleşti mi, artık onun gelişmek için, *bu anlamda* çözmesi gerekli bir pazar sorunu kalmamıştır.

"Böylece, kapitalist toplumda, pazarın gelişmesinin sınırlarını toplumsal emeğin uzmanlaşmasının sınırları belirler. Ama doğası gereği bu uzmanlaşma, teknik gelişmeler kadar sonsuzdur." (Lenin, c.1, s.100).

"... Teknik ilerleme, üretimin değişik bölümlerinin uzmanlaşmasını, bunların toplumsallaşmasını ve dolayısıyla, pazarın genişlemesini getirmek durumundadır." (Lenin, c.1, s.101).

Lenin'in bu dediklerinden de görüldüğü gibi, pazar sorunu ana olarak coğrafi alan sorunu değildir. Pazarın sınırlarını toplumsal işbölümü belirler. Bu ise teknik gelişmeler kadar sonsuzdur. Demek ki, kapitalizmin sonunu pazar sorununda aramak yanlıştır. Kapitalizmin *bu anlamda* bir pazar sorunu yoktur.

Kapitalizmi yıkacak olan sınıf savaşıdır

Kapitalizmin krizlerini ve kaçınılmaz sonunu, onun gelişmesine ve çelişkilerinin olgunlaşmasına ve keskinleşmesine değil de, "pazar yokluğu" ya da "pazar kaybı" yüzünden kapitalizmin gelişememesine ve büyüyememesine bağlamak, siyasal ekonomiyi vulgarize etmektir.

Kapitalizmi yıkıma götürecek olan, pazar sorunu değil, temel çelişkisidir. Kapitalizmin temel çelişkisi, özel mülkiyet ile üretimin toplumsallığı arasındadır. Bu çelişkinin "kendisi, sosyal devrimi zorlamanın yolu olarak, bu üretim biçiminin krizlerine" (Engels, *Anti-Duhring*, İngilizce basım, s.342) yol açar.

Kapitalizmin krizlerini ve genel bunalımını pazar azlığına ya da kaybına bağlamak (örneğin, Lenin'in yanıtladığı burjuva ekonomicisi Sismondi'nin yaptığı gibi), yani, üretimle tüketim arasındaki bir çelişkiye bağlamak krizlerin kökünü *kapitalist üretimin dışında* görmek demektir. Oysa siyasal ekonomi, krizlerin kökünü üretim koşullarının kendisinde, üretim anarşisinde görür. Lenin, iki yanaşımın, kapitalizme iki ayrı tutumu yansıttığını söylüyor:

"Gerçekten, eğer krizleri ürünleri satmanın olanaksızlığıyla, üretim ve tüketim arasındaki çelişkiyle açıklarsak, böylece gerçeği, kapitalizmin ilerlediği yolun geçerliliğini inkâr etmeye varırız, bu yoldan 'sahte bir yol' olduğunu söyler ve 'değişik yollar' aramaya çıkarız. Krizleri bu çelişkiden türetirsek, çelişki ne kadar gelişirse, ondan kurtulmak da o kadar *daha zor* olacak diye düşünmek zorundayız... Öte yandan, krizleri, üretimin toplumsal karakteri ile üretimin sonuçlarına el koymanın bireysel karakteri arasındaki çelişkiyle açıklarsak, böylece kapitalist yolun gerçek ve ilerici olduğunu anlarız ve 'değişik yollar' aramayı, saçma romantiklik olarak reddederiz. Böylece anlarız ki, bu çelişki ne kadar daha çok gelişirse, ondan çıkış yolu da o kadar *daha kolay* olacaktır ve çıkış yolunu bu sistemin gelişmesi sağlıyor." (Lenin, c.2, s.172).

Kapitalizmin sonunu getirecek olan sınıf savaşıdır.

Kapitalizmin nasıl bir pazar sorunu vardır?

Yukarıda gördük ki üretimin gelişmesi, toplumsal işbölümünü geliştirerek ve yaygınlaştırarak kendi pazarını geliştirir. Ama pazarın genişlemesi *her zaman* üretimin genişlemesinden geride kalır. Eşitsiz olarak, üretimle orantısız olarak, üreticilerin ardından gelişir:

"Gördük ki, modern makinanın giderek artan mükemmelleştirilebilirliği, toplumsal üretimin anarşisiyle, tekil endüstri kapitalistini her zaman makinalarını iyileştirmeye, her zaman üretim gücünü artırmaya zorlayan zorunlu bir yasaya döndü. Üretimin alanını genişletmenin salt olasılığı, onun için, benzer bir zorunlu yasaya dönüştü... Ama pazarların ekstensif (yatay — *İ.S.*) ve intensif (derinlemesine — *İ.S.*) olarak genişleme kapasitesi çok daha az enerjik olarak işleyen, oldukça farklı yasalarca yönetilir. Pazarların genişlemesi üretimin genişlemesine yetişemez. Çarpışma kaçınılmaz olur ve bu, kapitalist üretim biçimini parça parça etmeden hiçbir gerçek çözüm üretemeyeceği için, çarpışmalar düzenlileşir. Kapitalist üretim bir başka 'fasit daireye' daha sahip

olmuştur." (Engels, *Anti-Dühring*, s. 326).

Buradan görüyoruz ki, kapitalist üretimin hızlı gelişmesi pazarın daha yavaş genişlemesini aşar geçer. Yani, bu anlamda, "pazar sorunu"ndan söz edilse de, unutmamak gerekir ki bu sorunu yaratan üretimin hızlı gelişmesidir. Oysa Stalin bu mantığı başaşağı çeviriyor ve pazar darlığı, endüstrinin "giderek daha çok atıl kapasiteyle" işlemesine neden olacaktır diyor. Dünya kapitalist sisteminin genel bunalımı bu anlama gelir, diyor. Kapitalizmin pazarı daraldığı için, Lenin'in tezleri, yani çürümesine rağmen "genelde kapitalizmin öncesinden çok daha hızlı büyüdüğü"ne ilişkin tezler, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra geçersiz oldu diyor.

Kapitalizmin derinlemesine gelişmesi

Biliyoruz ki tarih Stalin'in yanlışlığını kanıtladı ve kapitalizm II.Dünya Savaşı'ndan sonra öncesinden *çok daha hızlı* büyüdü. Öyleyse şunu sormalıyız: Kapitalizm SSCB'yi, Çin'i Doğu Avrupa ülkelerini yitirdiği ve sömürge sistemi de yıkıldığı halde, nasıl öncesinden daha hızlı büyüyebildi?

Bu soruyu yanıtlamak için yine Lenin'in Narodniklere karşı polemiklerine dönmeliyiz.

O zamanlar, Lenin'in "ekonomik romantikler" dediği burjuva ekonomistleri, bir teori ileri sürüyorlardı. Bu teoriye göre, kapitalizm dış pazarlar olmadan ürünü paraya çeviremez, ama "dünya pazarı zaten yeterince dolu", dolayısıyla "kapitalist yoldan ilerlemek olanaksızdır, bir başka yol seçmek zorunludur."

Kapitalist bir ulusun dış pazarlar olmadan yaşayamayacağı doğrudur ama önemli olan bunun nedenini de doğru koymaktır. Neden kapitalist bir ülkenin dış pazarlara gereksinimi vardır? Lenin bu gereksinimin, dış pazarlar olmadan ürünün paraya çevrilemeyeceğine bağlanmasını kesinlikle reddetti ve kendisi, kapitalist ülkelerin dış pazar gereksinimlerini şu üç nedene bağladı:

1. Tarihsel: "Kapitalizm ancak yaygın olarak gelişmiş meta *dolaşımı* sonucunda ortaya çıkar. Meta dolaşımı ise devlet sınırlamalarını aşar. Dolayısıyla, dış ticareti olmayan bir kapitalist ulus düşünmek olanaksızdır ve böyle bir ulus da yoktur."

2. "Kapitalist toplumda, bilinmeyen bir pazar için çalışan değişik üreticilerin ayrı varoluşu yüzünden, ... toplumsal üretimin ayrı bölümleri arasındaki uyum ...sürekli bozulur. Endüstrinin, birbirlerine 'pazar' işlevi gören çeşitli dalları, eşit olarak gelişmezler, birbirlerini geçerler ve daha gelişkin endüstri dış pazar arar. Bu hiç de, Narodniklerin çıkardıkları derin sonuç gibi, 'kapitalist ulusun artı-değeri gerçekleştirmesinin olanaksızlığı' anlamına gelmez. Bu yalnızca değişik endüstrilerin gelişmesinde oransızlığı gösterir. *Eğer ulusal sermaye değişik dağıtılsaydı, aynı miktarda ürün ülke içinde paraya çevrilebilirdi..*" (abç)

3. "Üretiliş biçimlerinin sürekli dönüşümü ve üretim ölçeğinin sınırsız büyümesi... kapitalist üretimin yasasıdır. Meta dolaşımı devletlerin soyutlanmışlığını ve tek başınalığını zaten kırmış olduğuna göre, her kapitalist endüstrinin doğal eğilimi onu 'yabancı bir pazar aramaya' götürür." (Lenin, "Rusya'da Kapitalizmin Gelişmesi", c.3, s.65-66).

Kapitalist ulusların dış pazara gereksinim duymalarının üç nedenini gördük. Yine de soralım: Eğer, herhangi bir nedenle kapitalizm dış pazarından yoksun kalırsa, yine gelişip genişlemesi (teorik olarak) olanaklı mıdır? Lenin buna evet diyor: "...Böyle bir toplumda genişletilmiş yeniden üretimin olanaklılığını inkâr etmek için hiçbir teorik temel yoktur." (Lenin, c.4, s.88). Nasıl ve neden olanaklı olduğunu açıklamak için, kapitalizmin sorunlarını çözümlerken, geleneksel iç-dış pazar ayrımını bir kenara bırakmak gerek.

"Salt teorik açıdan temelsiz olan bu ayrım, Rusya gibi ülkeler için özellikle kullanışsızdır. Bunun yerine, kapitalist gelişmenin, örneğin, şu yönlerini öne çıkaran bir başka ayrım konabilir: 1. tam nüfuslu ve yerleşilmiş bir alanın sınırları içinde kapitalist ilişkilerin oluşması ve gelişmesi, 2. kapitalizmin başka alanlara genişlemesi... Sürecin birinci yanına kapitalizmin derinlemesine gelişmesi ve ikincisine de yatay gelişmesi denebilir. (Lenin, c.4, s.91).

İşte Yürükoğlu yoldaşın *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*'nin ilk bölümünde anlattığı, emperyalist ülkelerde kapitalizmin derinlemesine yoğun gelişmesidir:

"... Emperyalist ülkelerin doğal hammaddeler açısından büyük ölçüde 'ellerine baktıkları' az gelişmiş ülkeler artık barut fıçısıdır. Bu durumda, hammadde ve enerji sorunları emperyalizm için giderek ciddileşen sorunlar oluyor. Bilimsel araştırmalar, laboratuvarlar, vb., ve ardından sentetik maddeler, yapma etler, yiyecekler, yeni enerji kaynakları geliyor.

"Bu gelişimlerle yakından bağlı olarak, ileri kapitalist ülkeler ekonomisinde önemli bir yeni eğilim güç kazanıyor. Yatırımlar giderek artan ölçüde ileri kapitalist ülkelerin kendi aralarında gerçekleşiyor. Uzmanlaşmanın öneminin artması ve bilimsel-teknolojik devrim sonucunda özellikle yapım endüstri sinde ortaya çıkan değişimler, kapitalizmin işleyebilmesi için zorunlu olan 'genişletilmiş yeniden üretim'in, ileri kapitalist ülkelerin kendi aralarında gerçekleşebilmesini getiriyor. İleri kapitalist ülkeler, birbirlerine yaptıkları yatırımlarla genişletilmiş yeniden üretimi belli ölçüde sağlayabiliyorlar." (R. Yürükoğlu, *EZHT*, 2. Basım, s.23).

V. Sonuç

Yukarıda söylediklerimizi özetlersek, Stalin'in tezlerine göre, tek dünya pazarı çözülmüş, iki paralel dünya pazarı doğmuş ve bunun sonucunda kapitalizm köşeye sıkışmaya başlamıştır. Kapitalizm üretimi kısmak zorunda kalacak ve böylece genel bunalımı derinleşecektir.

Bu anlayışın özü, hem tek tek ülkeler düzeyinde, hem dünya çapında kapitalizmin yıkılışını pazar darlığıyla bağlamaktır. Bugün karşımıza çıkan sağlı sollu birçok oportünist teoriler de işte bu anlayıştan güç buluyor.

Bu teorilerin menşevik ve Maocu görünümlerini Türkiye'de somut yaşadık. Uzun süre Türkiye gibi az gelişmiş ve emperyalizmin egemenliğinde bir ülkede kapitalizm gelişemez dendi. Hatta Türkiye için kapitalist olmayan gelişme yolu teorileri öne sürüldü. Kapitalizm gelişti, finans-kapital gelişemez dendi. Yaşamın gerçeklerinin dayatmasıyla oportünist mantık ilerledi ama yaşamın hep gerisinde kaldı.

Türkiye'de devrimci durum çıktı. Menşevikler, devrim Sovyetler Birliği'nin çıkarına tersmiş gibi, devrimci durumu reddettiler. Hem işçi sınıfımıza, hem dünya devrimine ihanet ettiler. Öte yandan, kırdan kente diye bir sürü teoriler türedi ve onlar da işçi sınıfıyla zaten pek ilgili değillerdi.

Stalin'in tezi kuşkusuz bunlarla özdeş değildir ancak bunların türediği teorik yanlışların tohumlarını taşımaktadır. Bu tez temelden yanlıştır. Marksist-Leninist siyasal ekonominin bazı en temel önermelerine ters düşüyor.

Subjektivizm sonucunda bu tez, kapitalizmin gelişmesini, dolayısıyla işçi sınıfının büyümesini ve burjuvaziyle olan sınıf çelişkilerinin ulusal ve uluslararası düzeyde derinleşmesini ve keskinleşmesini inkâra varıyor. Zayıf halkaların oluşmasını, buralarda devrimci durumların doğmasını anlamaya kapıları kapatıyor.

Böylece öznel istekleri ve niyetleri ne olursa olsun ve kendisi her ne kadar büyük bir devrimci ve sosyalizm kuruculuğunda proletaryanın önderi idiyse de (ki bizim söylediklerimiz bu tarihsel gerçekleri kesinlikle gölgelemez), Stalin'in öznel yanlışı, *nesnel* olarak oportünizme ve revizyonizme yardım etti. Hem de onun yanlışını "geliştiren" oportünistler ve revizyonistler, bunu Stalin'in kendisini yadsıyarak, onun gerçek tarihsel katkılarını "yanlış" diye bir kenara atarak yaptılar.

Liberaller "eleştiril riyl " faşist cuntaya siper oluyorlar

Hatice Duman

Rusya gericilik dönemi yaşadığı sıralarda, Lenin, liberal burjuvazinin temsilcisi Kadetler için sık sık "Çar hazretlerinin muhalefeti" gibi sıfatlar kullanıyor. Liberaller orada "Çar hazretlerinin muhalefeti" olmuşlar, Türkiye'de de "sayın faşist generallerin muhalefeti" işlevi görüyorlar.

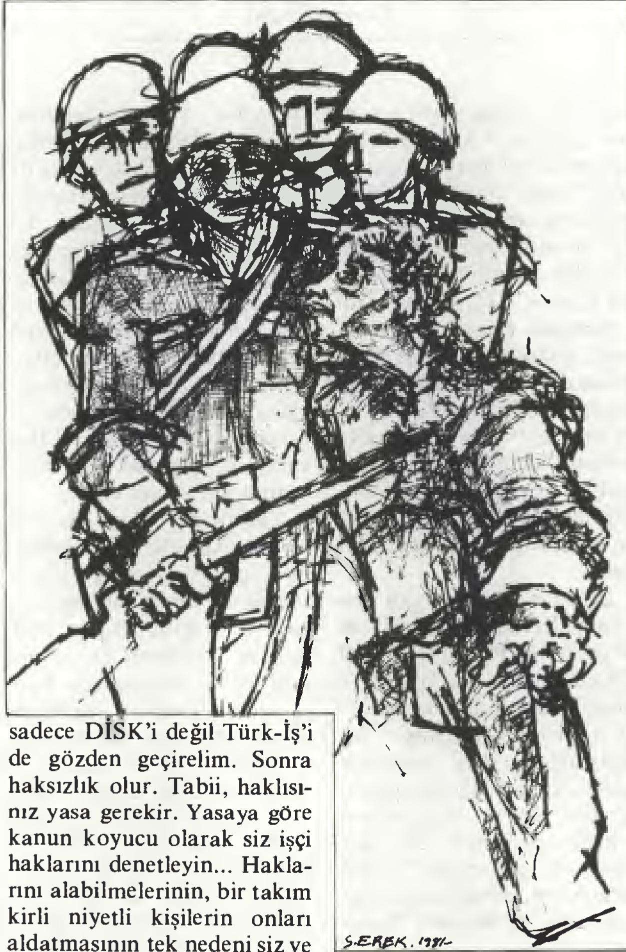
Sol örgütlere ard arda saldırıldığında iddiasız başlıklar atarken, bir ya da birkaç MHP'li, ÜGD'li faşist göstermelik olarak yakalanmaya görsün *Cumhuriyet* bunu hemen manşete çıkarıyor. "Görüyorsunuz ki faşistlerin de üzerine gidiliyor, onlar da yakalanıyor! Bu cunta gerçekten tarafsız! Emin ellerdeyiz, içiniz rahat, başanız dinç olsun!" demeye getiriyor.

Evren Genel-İş'in binasıyla mı uğraşıyor, Genel-İş matbaasında Dev-Yol bildirilerinin basıldığını mı söylüyor, sendikaların işçilerin parasıyla komünizm eğitimi yaptırdığını (bu işçinin parasını en yararlı bir amaç için harcamak olurdu ve yapılsaydı Evren efendi simdi iktidarda değil sürgünde olurdu — İ.S.) mı anlatıyor, hemen bir yazı:

"Sendikaların mal varlığı, sendikaların denetimi, yani işçinin parasının çarçur edilmesi, gaspedilmesi gündeme gelecekse, bu Türkiye'deki bütün sendikalar için olmalı. Yaklaşım mal varlığının hesabını sormak değil, herhalde mal varlığının nasıl edinildiği, işçinin parasının nasıl kullanıldığı, ceplere girip girmediği, yani yolsuzluk, usulsüzlük olup olmadığı biçiminde olmalıdır. Yasal önlemler, yolsuzlukları, işçi ağalarının türemesini, sırça sarayların doğmasını engelleyici anlamda olmalıdır." (*Cumhuriyet*, 22 Ocak 1981, Şükran Ketenci)

Bu denli yapıcı, tamamlayıcı, dengeleyici bir "muhalefet"! Kendisi yolsuzluk örneği, finans kapitalin sırça saraylarının bekçisi faşist bir cuntaya Şükran Ketenci "eleştiri"siyle (!) siper oluyor.

Faşist diktatörlük işçi sınıfının tüm haklarına, DİSK'e saldırırken, liberaller gelecek tepkileri saptırmak için kıvranıyorlar: "Lütfen efendim,

sadece DİSK'i değil Türk-İş'i de gözden geçirelim. Sonra haksızlık olur. Tabii, haklısınız yasa gerekir. Yasaya göre kanun koyucu olarak siz işçi haklarını denetleyin... Haklarını alabilmelerinin, bir takım kirli niyetli kişilerin onları aldatmasının tek nedeni siz ve yasalarınız olacak"(!)

Yani, liberal aklına göre DİSK'e saldırmak haksızlık değil de, DİSK'e saldırıp Türk-İş'e saldırmamak haksızlık! Faşist cunta da herhalde "haksızlık" olmasın diye *Cumhuriyet*'i ikide bir kapatıyor. Hak (!) kavramı bu olunca, doğaldır ki işçi "haklarının" tek nedeni kanun koyucu olarak Evren ve yasaları oluyor! Yok beyler, işçi sınıfının haklarını almasının, bunun için faşist diktatörlüğü yıkmasının tek nedeni, her türlü burjuva etkilerden arı sınıf bilinci ve sınıf savaşımı olacaktır!

Tüm liberal köşe yazarları, faşist diktatörlüğün zorba yüzünü es geçen, gözlerden saklayan ne kadar konu varsa hep bunlarla ilgileniyorlar. Ezanın Türkçeleşmesi (zaten Atatürk de 1932'de bunu istemiş, hatta 27 Mayısçılar buna cesaret edememişler), Şekerbank'ın holdinglere dağıttığı ve Uğur Mumcu'nun uzun incelemeler sonucu alıcılarını ad ad bulduğu, bunlardan geri alınmasını istediği krediler, Atatürk'ün 100. yıldönümü toplantılarına neden Bayar çağrıldı da 27 Mayısçılar çağrılmadı...

En "önemli" konulardan biri "sabır". Güzel güzel sansüre uygun fıkralarla sabırlı olmamızı istiyorlar. Bir yandan faşist cuntaya daha "iyi" olmasını, öte yandan halka sabır öğütlüyorlar:

"Adam sabırsızdı, fikirlerini hemen yaşama geçirmek isterdi. Dediler ki — iyi yemek yavaş ateşte pişirilir" (*Cumhuriyet*, 23 Ocak 1981, İlhan Selçuk). Yemek faşist cuntayla uzlaşmaksa, bizim liberaller bu öğütü en başta kendileri tutmadılar, hemen uzlaştılar. Halkın tepkisini yatıştırmaya gelince ise sabır öğütlüyorlar.

Bir başka örnek: "Devlet Başkanı Sayın Orgeneral Kenan Evren'in Kahramanmaraş'da mezhep ayrılığı konularına değinmesi, bu ayrımcılığın yarattığı ve yaratacağı sonuçları vurgulaması son derece yararlı olmuştur.

"Keşke, diyorum, keşke TRT'miz bu konuşmanın hemen ardından Kahramanmaraş'da, Çorum'da, Sivas ve Malatya'da yaşanan olayları, canlı görüntüleri sergilese de ve 'işte Sayın Evren'in parmak bastığı gerçekler bunlardır' deseydi.

"...

"TRT'nin başta Kahramanmaraş ve Çorum olayları olmak üzere bu soykırım girişimleri ile silah kaçakçılığı olaylarını etkili ve sürekli biçimde halka anlatması, çok daha etkili ve yararlı olmaz mıydı?" (*Cumhuriyet*, 20 Ocak 1981, Uğur Mumcu)

Uğur Mumcu TRT'mize (!) bu öğüdü, halk o "vahşi" görüntüleri izleyip durumuna bin kez şükretsin diye, "iyi niyetle" veriyor. Ama sorunu yalnızca kendi dar sınıfsal konumundan görüyor. İşçiler ve Kürt halkı, o görüntüleri seyretse, bugün için şükredeceğine, yarın için ders çıkaracaktır. Herhalde TRT'miz(!) de bu nedenle pek göstermiyor.

Bugünün bir de yarını var". O yarın, işçi sınıfının yarınıdır. Faşist diktatörlüğü devrimle yıkmak ve o güzel yarınlara ulaşmak için liberallerin bugününü sergilemek zorunlu bir görevdir.

YAŞASIN LENİNİZM

1 Mayıs'ta gelenek ve gelecek bizimledir

Emine Engin

22 Nisan Lenin'in 111. doğum günü, aynı zamanda da dünya işçi sınıfının devrimci dayanışma günü 1 Mayıs'ın hemen öncesidir. Biz bu iki kutlamayı birlikte ele alarak Lenin'in öğütleri ışığında Türkiye'deki 1 Mayısları değerlendirmeye çalışacağız.

Dünya işçilerinin devrimci dayanışması yılın her günü geçerli ve zorunludur. 1 Mayıs'ta bu gerçek özel olarak dile getirilir ve nasıl dile getirildiği o ülkede sınıf savaşının genel durumunu yansıtan bir gösterge olur. Türkiye'de son 4-5 yılda 1 Mayısların kazandığı özel önem de bununla bağlıdır. 1 Mayıslar, ülkemizdeki yüksek sınıf savaşımının yıllık birer bilançosu oldu.

Dünün derslerini çıkarmalıyız

Bu yıl 1 Mayıs, faşist diktatörlük altında illegal ve gizli kutlanacaktır. Açıktır ki bu yılın bilançosu belli bir gerileme, bir eksi yansıtıyor.

Rusya'da karşı devrim döneminde Lenin şöyle söylüyor; "Devrimimizin ve karşı devrimin değerli siyasal derslerinin geniş yığınlarca daha derin düşünülmesi ve daha sıkı kavranmasını sağlamak proletaryanın partisine kalmıştır".(Lenin, *Toplu Yapıtlar,* İng. basım, c.13, s.119)

Aynı dönemde Lenin yine şöyle diyor; "Devrimin, liberallerin ve likidatör entellektüellerin gözden düşürmeye çalıştıkları deneyimini popülarize etmek ve netleştirmek hem teorik, hem pratik amaçlar için gereklidir" (Lenin, c.15, s.351).

Görüyoruz ki karşı devrim dönemindeki görevler arasında Lenin sürekli deneyimden ders çıkarmayı vurguluyor. Bir kez, yaşanmış olaylardan ders çıkarmak laboratuar deneyi gibi, çok etkili bir eğitim yoludur. Genel olarak yığınların bilinçlenmesinde önemlidir. İkincisi, bu, Rusya'da o dönemde özel olarak da önemlidir. Lenin, "tarihin ve geniş yığınların nesnel durumunun Rus devrimi önüne koyduğu görevler çözülmemiştir" diyor (Lenin, c.13, s.120). Yani o dönemde Rusya'da da devrimci durum yoktur ama ancak devrimle çözülebilir bir durum vardır. Devrimin deneyiminden ders çıkarmak, devrimci enerji biriktirmede, yeniden devrimci durumun doğmasını ve devrimle sonuçlanmasını sağlamada özel önem taşır.

Lenin'in Rusya için bu söyledikleri bugün bizim için de geçerlidir.Bu nedenle TKP II.Konferans kararları önümüze aynı doğrultuda görevler koyuyor. "Geçmişin deneylerinden ders çıkarmış proletaryanın hegemonyasında bir devrim hareketinin önünde durulmaz bir güç olduğunu göstermek" diye vurguluyor. Şimdi bu anlayışla geçmiş 1 Mayıslara bakalım.

Her kazanım yığınların doğrudan savaşımının ürünüdür

Lenin, "otokrasiye saldırı dönemi, proletaryanın güçlerinin açılmasına tanık oldu ve ona devrimci taktiklerin temellerini öğretti, yığınların doğrudan savaşımının — ki az çok önem taşıyan iyileşmeleri yalnızca o kazanabildi — başarısı için koşulları gösterdi" (Lenin, c.13, s.119) diyor.

Gerçekten, Türkiye'nin son 20 yılda yaşamış olduğu, giderek yükselen sınıf savaşımı ve bu arada 1 Mayıslar da proletaryaya devrimci taktiklerin temellerini öğretti. En basitinden 1 Mayıs'ı açıkça kutlayabilmenin bile, burjuvazinin şu ya da bu kolunun hak tanımasıyla değil, kendi gücüyle bağlı olduğunu bilincine kazıdı. Aynı örnek sendikalar yasası, DGM yasası ... herşey için geçerlidir. Her kazanım yığınların açık savaşımının bir ürünü oldu.

Türkiye'de 1 Mayısları 1976 ve sonraki yıllarda kutladığımız gibi kutlamak hiçbir zaman legal olmadı. Bu yüzden 1 Mayıslar uzun süre açıktan kutlanamadı. Ama sınıf savaşı yükseldikçe, burjuvazinin yasaları işlerliğini yitirmeye başladı. Devrim hareketinin gücü oranında 1 Mayıslar açık kutlanabildi. Yüzbinler gerçekte düpedüz yasaları çiğneyerek Taksim'e çıkınca, illegal 1 Mayıs açıkça kutlandı. Bu, yığınların devrimci savaşımının dev gücü karşısında burjuva yasalarının acizliğinin somut kanıtı ve 1 Mayısların en önemli bir dersidir.

Burjuvazi ve oportünizm şimdi elbirliğiyle, çeşitli yollardan bu gerçeği unutturmaya çalışıyorlar. Bunu yaparken, devrim hareketinin yenilgisini hep devrimci savaş vermenin yanlışlığına bağlama yöntemi kullanıyorlar. Örneğin, menşeviklerin CHP cepheye gelmedi diye yakınmaları bu anlama gelir. Oysa gerçekler tam tersinedir. Menşevikler ile CHP arasında UDC gerçekleştiği için, devrim hareketi başarısızlığa uğradı.

Kapitalist dünyada son yılların en büyük 1 Mayıs gösterilerini yaşamış bir Türkiye'de bugünkü koşullara ulaşmanın nedeni devrimci savaşımın geçersizliği değil, bu savaşıma bulaşmış burjuva ve küçük burjuva parazitlerin verdiği zarardır. Burjuvazi ve oportünizm devrimci savaşımı geçersiz kılamazlar ama işçi sınıfımız onları devrimci savaşta etkisiz kılacaktır.

1 Mayıs 1977 — dönüm noktasıdır

Karşı-devrimin egemenliğine varan süreci geriye doğru izlersek, görürüz ki, ana dönüm noktası 1 Mayıs 1977'dir. Bunun nedeni hiç de 1977 1 Mayıs'ında 40 kişinin faşist kurşunlarıyla öldürülmüş olması değildir. Tam tersine, bu sıkılan kurşunların hesabı sorulması gerekirken, sorulmamış olmasıdır. Yükselen hareketin, yükseliş eğrisinin durdurulmuş, bu yüzden de giderek gerilemeye başlamış olmasıdır.

1 Mayıs 1977'nin ardında şanlı 1976 1 Mayıs'ı, ondan sonra yığınsal DGM direnişleri, Profilo barikat savaşları vardı. 1 Mayıs 1977'deki kıyım bu yükselen psikolojiyi geriletmediği gibi, başta olan MC hükümetine karşı öfkeyi daha da artırdı. Yığın hareketi ilerlemeye hazırdı. Gelgelelim TKP yönetimi, gerici faşist güçlere karşı savaş adı altında yığın savaşımı yerine CHP kuyrukçuluğunu "yükseltti". Yoğun bir UDC edebiyatıyla, sosyal demokrasiye karşı ideolojik savaş gündemden kaldırıldı.

Lenin'in şu sözleri çok öğreticidir:

"...Her kim 'Kadetlere *değil,* gericiliğe karşı savaşmalıyız' diyorsa, o savaşımın *ideolojik* görevlerini anlamak-

YAŞASIN 1 MAYIS

tan uzaktır. Savaşımın özünü yığınları ikna etmede değil, fiziksel eylemde görüyordur. Savaşım sözünü kaba anlamıyla anlıyordur: gericilere 'vur' ama Kadetlere 'vurma'.

"Doğaldır ki, şimdilik biz ne Kadetlere, hatta ne de Oktobristlere değil, silah gücüyle yalnızca hükümete ve onun doğrudan uşaklarına vuracağız..." (Lenin, c.11, s.382).

TKP yönetimi yalnızca CHP'ye değil, gericiliğe karşı savaşalım" demekle de kalmadı. Seçimlerde, faşist tehlikeyi geriletmek adına düpedüz CHP'yi destekledi. Bu ise faşist tehlikeyi gerileteceğine, azdıran süreci başlattı.

Lenin, faşist tipi bir hareket olan Kara Yüz tehlikesinden söz ederken, gerçek tehlikenin, Kara Yüzler'e karşı savaşın hegemonyasını liberal burjuvaziye bırakmak olduğunu çok açık biçimde söylüyor. Lenin şöyle diyor: "İşçilerin partisi yığınlara, yalnızca kendi sosyalist bilincinize ve sosyalist örgütünüze güvenin, der... Duma'daki hiçbir Kara Yüz tehlikesi, liberal burjuvaziyi, onun belgilerini, onun adaylarını ve siyasetini körcesine izleyen yığınların bilincinin yozlaştırılması kadar zararlı olamaz" (Lenin, c.11, s.417).

Lenin ne kadar doğru söylüyor! Gerçekten, Türkiye devrim hareketini ne parlamentodaki gerici faşistler, ne de ordu ve sivil faşist çeteler yenebildi. Asıl zararı veren CHP'nin uyuşturucu etkisi ve bu etkiyi sileceğine körükleyen TKP yönetiminin oportünizmi oldu.

1 Mayıs 1977'den sonra iki yol vardı. Ya 1 Mayıs'daki kırıma karşı öfkeyi, gündemdeki grevleri, grevlerle dayanışmayı, hepsini bir yumak edip yığın savaşımını yükseltmek ve seçim propagandasını buna bağlı kılmak, ya da yığın savaşını yükseltmeden sandıktan çıkacak "ilerici" hükümet bekleyişine girmek. TKP yönetimi ikinci yolu tuttu ve bir yandan grevleri, eylemleri sürüncemeye bırakırken, öte yandan seçim sonuçlarına umut bağladı.

1 Mayıs 1978 — reformizmin boğucu etkisi

TKP 1977'de hızla güçleniyordu. Ne var ki, TKP yönetimi bu güçlenmeyi devrim için yararlı bir etken olarak algılamıyordu. Parti güçlendikçe oportünistler reformizmin içine daha derin battılar. Büyük bir partimiz, kadın ve gençlik içi yan örgütlerimiz, "elimizde" çeşitli sendikalar var, diye böbürlenmeye başladılar. Bu anlayışla, devrim hedefini göstermek çok pahalıya mal olurdu, bu nedenle mantıkları doğrultusunda hedefi ilerlettiler. İşçi sınıfının partisine özgürlük ilerledi ve TKP'ye özgürlük belgisi ortalığı sardı.

TKP'ye özgürlük belgisinın yaydığı reformist boğucu havanın en somut örneği 1 Mayıs 1978'dir. Alanı sarmış, gireni çıkanı denetleyen güvenlik güçlerinin gölgesinde, TKP'ye özgürlük flamaları açıldı. Alandaki geniş yığın 1 Mayıs 1977'de çok daha özgürdü. 1978'de ise, "özgürlükler için devrimci savaşım" anlayışı yerine "demek ki devrimci savaşım verme özgürlüğümüz yok" düşüncesi ortalığı sardı.

Lenin, "dünya işçi sınıfı, sosyalist bir partiye sahip olma hakkının tanınması için değil, *iktidar için*, toplumun yeni bir temelde örgütlenmesi için savaşıyor" diyor (Lenin, c.18, s.414). İşte TKP yönetimindeki küçük burjuva kökenli oportünizm, işçi sınıfının bu savaşımını gölgeledi, yığınların bilincini bulandırdı.

Oportünizm özgürlüğü legaliteyle özdeş kılarak legalizm yaydı. Yığınlar eli kolu bağlı bir hareketten birşey bekleyemeyecekleri için, TKP'ye özgürlük belgisi en başta TKP'nin gücünü kırdı. Legalite istemi olarak ise belgi devrim hareketini reformizme boğdu.

TKP'nin legal çalışabilmesine hiçbir demokrat karşı çıkamaz, ancak bunu hedefe dönüştürmekle devrim hareketi güçten düşeceği için legalite bile kazanılamaz. Lenin'in bu konudaki kısacık formülasyonları, koca bir devrimci mantığı ortaya sermeye yetiyor:

"...Yalnızca burjuva reformizmi sorunu şöyle koyar: *Ya* devrimin yadsınması ve de bu reformlar demektir, *ya da* hiç reform kazanmamak.

Oysa dünya tarihinin deneyleri ... bize tam tersini öğretiyor: *Ya* devrimci sınıf savaşımı, ki reformlar bunun *her zaman* yan ürünüdür... *ya da* hiç reformlar kazanamamaktır" (Lenin, c.23, s.212-13).

Tarihin bir deneyi daha bize bunu öğretti. Sınırlı hedefler, Türkiye'de de devrim hareketini geriletti, reformların bile kazanılmasını engellediği gibi faşist cuntayı başa getirdi.

1 Mayıs 1979— sendikal siyasetin iflası

1978'de devrim hareketi güçten düşmeye başladı. Hem ülkede, hem de oportünistlerin çantada keklik sandıkları birçok yığın örgütünde güçler dengesi hızla değişmeye başladı. TKP yönetimi reformcu hedefleri öne çıkardıkça, devrim hareketini güçten düşürdüğü için, CHP'den şamar üstüne şamar yemeye başladı. Özellikle sendikalarda CHP'nin manevraları yoğunlaştı. Manevralar yoğunlaştıkça oportünistler daha da geriye adım attılar.

Oportünizm ve sosyal demokrasi, 1 Mayıs 1979'u el birliğiyle geri bir adıma dönüştürdü. 1978'de örgütlü siyasal güçler açısından karşıdevrim ağırlık kazanmaya başladı, ama nesnel koşullar, devrimci durum ilerliyordu, yığınlarda sürekli devrimci potansiyel biriktiriyordu. İşçi sınıfı 1 Mayıs'ı Istanbul'da kutlamaya hazırdı. Onda bir gerileme yoktu. 1 Mayıs'ı bu koşullarda geri bir adıma dönüştürmek, doğrusu oportünizm ve sosyal demokrasi açısından oldukça "planlı çalışma" gerektirdi.

Her ikisi de belli gerçeklere dayanarak bu çalışmayı yürüttüler. DİSK yönetimi işçilerin Istanbul'da 1 Mayıs istemine dayanarak oyalama siyaseti izlerken, oportünistler beklediler. Net bir tutum belirleme zahmetine bile katlanmadılar. DİSK sürekli büyük sözler etti ama hazırlık yapmadı. Oysa hazırlıksız bir 1 Mayıs kırım olabilirdi. Oportünistler de bu gerçeğe dayanarak, 1 Mayıs kapıya dayanınca İzmir'in yolunu tuttular. İşçi sınıfımız 1 Mayıs'ın Istanbul'da ve hazırlıklı kutlanması gerektiğini görmüştü. Oportünizm ve sosyal demokrasi işçilerin gördüğü gerçeklerin biri bir

ucundan öteki öteki ucundan tutarak, işçilerin savaşını baltaladılar.

1 Mayıs 1979'u belirleyen sendikal siyasetin her açıdan iflasıdır. Artık Türkiye'de birikmiş olan patlayıcı maddeyi sendikal düzeyden yönlendirmek olanaksızdı. Giderek iktidar sorunu kendini dayatıyordu. Gelgelelim menşevikler partimizi sendikaların ağzına bakar duruma getirmişler ve en önemlisi devrim hedefini hepten gerilere itip partiyi sendikadan ayıran sınırı kaldırmışlardı.

Ülkede nesnel koşulların biriktirdiği devrimci potansiyel ile hedef gösteren örgütsel odaklar arasında diyalog koptu. Özellikle menşevikler, eyleme daha çok kişi katılsın diye eylem biçimlerini, belgileri, hedefleri geri çektikçe, eylem yığınların gerisinde kaldı, daha az kişi çekti. Bu yüzden menşeviklerin bulaştığı hiçbir eylem, devrimci potansiyeli doğru olarak yansıtmadı. 1 Mayıs 1979 da böyle oldu.

1 Mayıs 1980 — İstanbul'da kutlanmalıydı

1 Mayıs 1979'dan sonra ülkede fırtına öncesi sessizliği vardı. Bu sessizlik İzmir ayaklanmasıyla, Çorum, Fatsa, Tarsus çatışmalarıyla, oportünistlerin ellerinin uzanmadığı noktalardan bozuldu. Ya bu patlamalar tüm ülkedeki potansiyeli patlatacak, devrim hareketi büyük bir adım atacaktı, ya da bu ayaklanma ve çarpışmalar tekil yükselişler olarak kalacak, gerileme sürecekti.

1980 1 Mayıs'ına yaklaşırken TKP'nin I. Leninciler Konferansı toplandı. TKP'nin Leninci güçleri örgütlendiler ve "1 Mayıs Istanbul'da kutlanmalıdır" belgisini yükselttiler. Yürükoğlu yoldaşımız şöyle yazdı:

"Bugün Türkiye'de sınıf savaşı öyle bir noktaya geldi ki, *nasıl geçerse geçsin,* 1 Mayıs 1980 toplumsal yaşamda çok önemli bir dönemeç olacaktır. Geçmiş 1 Mayıslarla kıyaslanmayacak bir etkisi olacaktır. Ekonomik çöküntü tarihin görmediği bir düzeye çıktı. Devrimci durum, yığın hareketliliği dahil, iyice olgunlaştı. Zorbalık iyice halkın üstüne çöktü. 1 Mayıs 1980'de işçi sınıfımız birleşik gücünü düşmana gösterebilirse devrim savaşımı büyük bir canlılık kazanacak, büyük bir atılım yapacak, pek çok zulüm tedbirini yırtıp atacaktır. Gösteremez de 1 Mayıs burjuvazinin taktik bir utkusuyla kapanırsa, gerici cephenin cesareti ve dolayısıyla faşist uygulamalar artacak, işçi sınıfında ve emekçilerde moral yorgunluk ve geçici de olsa bir durulma ortaya çıkaracaktır.

"Ülkenin nesnel ortamı böyledir, 1 Mayıs'da geri çekiliş taktiğine uygun değildir. Bu durumda ne yapılmalıdır?

"Türkiye işçi sınıfı hareketinin ve genel olarak devrim savaşımının bugün içinde bulunduğu ortamı dikkate alarak, *komünistlerin önerisi,* 1 Mayıs'ın merkezi olarak İstanbul'da kutlanmasıdır.

"Biz kendi gücümüzle 1 Mayıs'ı İstanbul'da, 1 Mayıs alanında kutladık. Bu kazanımı geri vermemeliyiz. Sıkıyönetimin baskısını geri püskürtmeliyiz. İstanbul'da, 1 Mayıs alanında sıkıyönetimi, zorbalığı kıracak yığınsal bir gösteriyle dikilmeliyiz. İşçi sınıfımız bunu gerçekleştirebilirse, ki o gücü vardır, Türkiye'de işler bambaşka bir yönde gelişecek, devrim ufukta bir hedef olmaktan çıkabilecektir" (*İşçinin Sesi,* sayı: 126, 7 Nisan 1980).

Devrimci potansiyele doğru yolu gösterecek, ona öncülük edebilecek komünist güç gelişiyordu ama gençti. Dev potansiyeli kucaklayabilecek örgütsel güce henüz ulaşmamıştı. Bunlarla da bağlı olarak 1 Mayıs 1980 burjuvazinin taktik başarısıyla sonuçlandı.

Yine de olayların gelişimini devrim hareketinin yararına çevirmek olanaklıydı ve komünistler bunun için savaştılar. Yürükoğlu yoldaşımız, *Sınıf Savaşının Vardığı Aşama ve Komünist Partisi'nin Taktikleri* kitabında eksikleri, güçlükleri en gerçekçi biçimde sıraladı ve sözlerini "hesaplaşma bitmedi", "işçiler silahlanın, devrime hazırlanın" diye bitirdi.

"İşçiler silahlanın, devrime hazırlanın" belgisi yaşama geçerken faşist darbe geldi. Devrimci durum geçici olarak bastırıldı. Ama bu belgi, yeni devrimci durumun hem yakınlığının, hem de daha baştan taşıyacağı büyük gücün bir simgesidir.

1 Mayıs 1981'de gelenek ve gelecek bizimledir.

Faşist cuntadan bu yana, menşevikler "olgunlaştılar", CHP'yle birlikte cunta kuyrukçuluğuna ilerlediler. Artık oportünizmin bile sınırlarını aştılar. Bununla bağlı olarak bölündüler, dağıldılar, asgari örgütsel sorumluluk da gösteremediler. Üst düzeyde tek bir toplantı örgütleyemediler. Bu raslantı değildir. Menşevikler artık göstermelik olarak bile parti adına davranabilme yeteneğini yitirdiler.

Komünistler TKP'nin örgütlü disiplinli çalışmasını yürütüyorlar. İlk Üst Büro, ardından Eşgüdüm Komitesi toplantısı, II. Konferans ve son olarak yine Eşgüdüm Komitesi toplantısı duyuruldu. Her birinin aldığı kararlar yolumuzu aydınlatıcı oldu.

II. Konferans kararlarında şöyle deniyordu: "Demagojiyle, şiddetle, geçici süre devrim savaşımı bastırılabilse de, bu süre devrim güçleri için geçmişten ve bugünden ders çıkarma, derinden güç toplama ve bilinçlenme, siyasal bunalımın tohumlarını hızla yeşertme süreci olacaktır."

Bu nedenle, Lenin'in dediği gibi, "halkın savaşkan öncüsü olarak proletarya, şimdi, örgütlenmesini güçlendirmeli, entellektüel oportünizmin tüm yeşil küfünü kazımalı ve (1905 devrimine — *İ.S.*) benzer bir sürekli ve inatçı çaba için güç toplamalıdır" (Lenin, c.13, s.120).

Türkiye'nin tarihsel yazgısı devrimdir!

İşte 1 Mayıs 1981'de bu gelecek bizimledir! Devrimci yeteneğini bin kez kanıtlamış işçi sınıfımızın dev geleneği bizimledir! Geleneğimizin derslerini çıkarıp, geleceğimize ışık tutmamız için Lenin bizimledir!

MUHABİR GURUPLARI

Humeyni TUDEH'in ruhuymuş!

Yoldaşlar,

Burada Tudeh'i daha yakından tanıma fırsatı bulduk. Size, TUDEH'lilerin 21 Mart'ta yaptıkları Newroz'u kutlama toplantısını kısaca anlatalım.

Salon girişi devrim anında çekilen, ayaklanan yığınların fotoğraflarıyla süslü. Çoğunun ortak özelliği, bu fotoğraflarda özellikle Humeyni'nin resimlerinin oluşu. Ayaklanan yığınlar hep "Humeyni"yi taşıyor. Fotoğraflar bilinçli seçilmiş. (Ama Humeyni'nin resimleri ayaklanan yığınların o muhteşem heybetini gölgeleyemiyor, gizleyemiyor.) Hemen yanlarında kâğıtlara yapıştırılmış olarak, devrim öncesi ve devrim anında ölen TUDEH militanlarının resimleri var.

Salonda kocaman, ama çok kocaman ve "heybetli" Humeyni'nin portresi altında Farsça yazı: "Yaşasın islam devrimi", "TUDEH Humeyni'nin yolunu destekliyor." Konuşma kürsüsünü İran bayrağı sarıyor.

Bunlar, ilk bakışta TUDEH'in düzenlediği toplantı hakkında bize fikir veriyor. Zaten ülkemizden de çok iyi tanıyoruz bu akımı!

Konuşmalar: "İslam devrimi", "Humeyni", "Humeyni'nin iç ve dış politikası," vs.

Avusturya Komünist Partisi, Belçika Komünist Partisi, İsveç KP, Afganistan DHP, Şili KP, Uruguay KP, KSV temsilcileri gecede kısa birer konuşma yaptılar. Şili devrim marşlarını söyleyen Şilili bir komünist dışında bu temsilcilerin hiçbiri proletarya enternasyonalizminden söz etmedi. Hepsi "Yaşasın uluslararası dayanışma" diyerek sözlerini bitirdi.

Gelelim TÜDEH'lilerle özel konuştuklarımıza: TKP oportünist kanadının yazıp söylediklerinin aynısını değişik sözcüklerle söylüyorlar. "Humeyni İslam devriminin lideri, onu sosyalizme ilerletmek gerek". Zaten o "TUDEH'in asgari programını uyguluyor." Hem de "Merkez organımız Merdom'u önce okuyor", sonra uyguluyor. "Humeyniciler (küçük burjuvazi — kendilerinin söylediğine göre)arasında radikaller var, onlar bize çok yakın." "Halk onu destekliyor", "bankalar millileştirildi", "Sovyetler Birliği İslam devrimini destekliyor", "TKP kardeş", "Humeyni ruhumuz" vs. Kısacası, Humeyni'yi ilerleteceğiz diye kendileri gerçekten Humeyni'nin ruhu olmuşlar!

Viyana

Faşist cuntanın tehdit ve demagojilerine kanmayalım!

İşçi arkadaşlar,

Cuntanın başı Evren, hepimizin izlediği gibi 28 Mart'ta Federal Alman televizyonu aracılığıyla yurt dışındaki işçilerimize hitaben bir konuşma yaptı. Devrimci ve demokratları işçilerimizden soyutlamayı amaçlayan bu konuşma, faşizmin kara yüzünü gören bizlerin tepki ve muhalefetini tehdit ve demagoji ile pasifize etmeyi deniyor. Ama boşuna!

İşçi arkadaşlar,

12 Eylül'le gelen faşist cunta işçi sınıfı ve emekçi halklarımız üzerine kara bir bulut gibi çökmüştür.

Ekonomik bunalımın yükünü taşımak istemeyen halkın devrimci muhalefeti devlet eliyle terörize ediliyor. İşsizlik her gün artmakta. Türk lirasının değeri sürekli olarak düşmekte ve emekçi halkımız fiziksel sınırların altında yaşam kavgası vermektedir. İşçi sınıfımız üzerinde sömürü yoğunlaşmıştır. Bunalımın yükü faşizm yoluyla emekçilere dayatılıyor. Çalışma saatleri arttırılan işçilerin gerçek ücretleri sürekli düşmektedir.

OYAK generalleri ve tekellerin hükümetinin çıkardığı yeni yasalar işçi ve emekçilerin sendika, toplu sözleşme ve tüm sosyal haklarına saldırıdır. En son, dünya işçi sınıfının dayanışma ve savaşım günü olan 1 Mayıs, bahar bayramı olarak bile yasaklanmıştır.

Kürt halkına yönelik faşist saldırı ve katliamlar sürmekte, Türkiye Kürdistanı bir kan gölüne çevrilmek istenmektedir. Faşist yöntem ve uygulamalarını Kuzey Kıbrıs'a da taşımak isteyen generaller cuntası, Orta Doğu'da savaş kışkırtıcılığı yapmaktadır. Bugün ükemizde yüzbine yaklaşan politik tutukluya insanlık dışı işkence ve baskılar uygulanmaktadır. Faşist mahkemeler yüzlerce devrimci için idam talebinde bulunmaktadır.

Arkadaşlar,

Cuntanın faşist yüzünün Avrupa kamuoyunda açığa çıkartılmasında başarı sağlanmıştır. Bu başarı faşist generalleri çılgına çevirmiştir. Devrimci, demokrat, aydınların, sanatçıların vatandaşlıktan çıkartılması, pasaport uzatmama tehditleri ve polis takibatlarıyla işçilerimiz üzerinde baskı yaratılmak isteniyor. Tanklarıyla gelemeyen cunta, tehdit ve demagoji ile bizleri susturmak istiyor. Cunta *Hürriyet* ve *Tercüman* gibi gerici, faşist basın ve Konsoloslukları aracılığıyla bu kışkırtma ve saldırılarını sürdürüyor. Yurt dışındaki faşist örgütlere açık açık talimat veriyorlar. Önümüzdeki dönemde faşist provokasyon ve saldırılara karşı uyanık olalım.

Ne cuntanın bu tehdit ve demagojileri, ne de baskıları bizleri haklı, savaşımımızdan alıkoyamayacaktır. Mutlu ve özgür gelecek biz işçilerin olacaktır. Faşist generaller de emsalleri gibi, halkın devrimiyle hakettikleri yere gidecektir.

Yeni baskı ve saldırılara karşı birlik olalım!

İşçi düşmanı cuntanın faşist yüzünü yılmadan, bıkmadan kamuoyunda teşhir edelim. Türkiye işçi sınıfı ve emekçi halklarının faşizme karşı savaşımını aktif olarak destekleyelim.

Yaşasın işçilerin devrimci birliği!

Kahrolsun işçi düşmanı faşist cunta!

Yaşasın ileri demokratik halk devrimi!

Hamburg Türkiyeli İlericiler Birliği

MUHABİR GURUPLARI

TKP II. Konferansı'na bin selam

Değerli Yoldaşlar,
Dortmund'dan binlerce selam! TKP II. Konferansı'na katılan, emek sarfeden tüm yoldaşlara selâm! Devrimci silahımız *İşçinin Sesi*'ne, Leninci ideolojimizi dünyanın dört bucağına duyuran, dünya ve Türkiye devrimi için savaşım veren tüm yoldaşlara bin selâm!

Yoldaşlar, Dortmund'daki çalışmalarımız hakkında sizlere bilgi vermek istiyoruz. Çok kısa bir süreyi kapsayan çalışmalarımız bizim açımızdan daha çok eksikler taşıyor ama yine de buradaki 4 yıllık hareketleri şaşırttı. Ufak bir okuma gurubu olarak işe başladık. Yoğun bir eğitim çalışması sonunda okuma gurubumuz olan Genç Proleterler, Dortmund İMG gurubuna dönüştü. Dönemin zorluğundan aramızdan kayanlar, korkanlar oldu. Diğer siyasal hareketlerin kafa kol ilişkileriyle aramızdan giden arkadaşlar oldu. Yılmadık, yürüteceğiz dedik. Şimdi düzenli eğitim yapan, günün koşullarında görevlerini yerine getiren, birbirlerine yumruk gibi bağlı, çelik gibi genç yoldaşlarımız var.

Dortmund İMG olarak ilk bildirimizi faşist cuntanın gerçek yüzünü teşhir etmek amacıyla yayınladık. Bildiri Türkiyeliler arasında ilgi gördü. Yunan şarkıcısı Maria Forontoni'nin konserinde yığınsal olarak dağıtılan Türkiye Demokratik Hakları Savunma Komitesi'nin yayın organı, Yunan ve Alman antifaşistlerinin yakın ilgisini çekti. TKP II. Konferansı'nın amaçlarını geniş bir şekilde duyurmak amacıyla, Konferans duyurusunu çoğalttık, tüm devrimci hareketlere ve Türkiyeli işçilerin yoğun olduğu mahallelerde yığınsal olarak dağıttık. Sinema önlerinde *İşçinin Sesi* 151-152. sayısı satıldı.

Savaşıyoruz, savaşarak öğreniyoruz. En büyük eksiğimiz düzenli ve planlı eğitim kitabının olmayışıdır. Çıkacağını okuduk, yoldaşlar dört gözle bekliyorlar.

Alman devrimcileri bizlerin neler dediğimizi merak ediyorlar. Almanca yayınlara gereksinimimiz var. Yürükoğlu yoldaşın *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* kitabının Almanca çevirisi olursa çok yararlı olur. Bugün savaşmayan yarın da savaşmaz.

Yaşasın II. Konferans!

Dortmund İMG

Böyle yaşamaktansa bu düzeni yaşatmamak gerek

Yoldaşlar,
Gıda maddeleri ve ilaç üreten bir fabrikayla ilgili olarak, işverenin çoğaltıp, fabrikanın belli yerlerine astırdığı bir açıklamadan söz etmek istiyoruz. Tam metni elimizde yok ama aklımızda kaldığı kadarıyla şöyleydi:

1. Her türlü yol ücretleri kaldırılmıştır. (Fabrikanın servisi yok. Yol ücreti de yalnızca birkaç eski işçiye ödenen tren ve otobüs paralarıydı.)
2. Fabrikamızda öğlen yemeği servisine başlanacaktır. (Bu servis, başlayınca görüldü ki, her öğlen bir tas çorbadan ibarettir.)
3. Bir yıldan fazla süredir çalışan işçilere yılda 1 maaş ikramiye verilecektir. Bu süre 2 yıldan çoksa, yılda 2 maaş ikramiye. Bu 2 maaşın biri Kurban ve Ramazan bayramlarında olmak üzere 2 taksitte ödenecektir.
4. Ücretlere zam yapılmıştır. Zam oranı, işçinin öğrenim durumu, eskiliği, yaptığı işin önemi, işin ağırlığı, yaş vb. etkenlere göre işveren tarafından takdir(!) edilecektir.
5. Zamlar ve ikramiyeyle ilgili durum, gelecek dönemde firmamızın içinde bulunacağı ekonomik koşullara göre değişebilecektir.
6. Kimsenin birbirine ne kadar zam aldığını söylememesi, bir takım pürüzlere yol açmaması açısından gerekli görülmüştür.
7. Ücretlerini tatminkâr bulmayan işçilerimizin, fabrikadan ayrılmak en tabii haklarıdır.

Sonuçta herkes birbirine maaşını söyledi tabii. Görüldü ki en yüksek zam 1000 lira, en düşük zam 300 lira. Çoğunluk 500 lira zam gördü. Bin lira alanlar da ya 6-7 yıllık işçiler, ya da sürümü yüksek malların üretiminde çalışan birkaç kişi.

Eski işçilerden birinin anlattığına göre, patron işyerine sendika girmesin diye çok uğraşmış. Fabrika eski yerinde iken DİSK girmeye çalışmış. Birkaç DİSK üyesi işçileri örgütlemeye çalışmış. Patron, "size vereceğim parayı hükümete yediririm de buraya sendika sokmam" diyormuş.

İşçilerin grev kararı sürekli resmi makamlarca ertelenmiş. O dönemin işçileri de patron tarafından, bir-iki kişinin dışında ayıklanmış. Şimdi işçi alırken 15-16 yaşındakileri tercih ediyorlar.

Faşist cuntanın tüm işçileri Türk-İş üyesi yapma girişimleri galiba yalnız örgütlü fabrikalarda uygulanıyor. Bizimki gibi birkaç fabrikada daha böyle bir uygulama görülmüyor. Hazır sendika girmemişken, işyerlerine Türk-İş'i bile sokmayı uygun görmüyor olsalar gerek!

Faşist cuntanın uygulamaları uzaktan yakından birçok kimsenin canını yakıyor. Ülkeyi terörden temizliyoruz derken, örgütlü devlet terörünü halkın başına çöreklendiriyorlar. Ucundan kıyısından da olsa cuntanın terörüne tepki duymayan yok gibi. Şöyle bir olay anlattılar:

Olay, bir çocuk yuvasının şoförü ile ilgili. Her sabah çocuklarını evlerinden alıp yuvaya götürmesi gereken şoför 3 gün ortalıkta görünmez. Tam yeni bir şoför aramaya başlayacaklarken, adam çıkar gelir. Jandarmaya ağız dolusu küfrederek anlattığına göre, yolda giderken şoföre dur işareti verilmiş, o da farketmeden yoluna devam etmiş. Bir müddet sonra arkasından yetişip yakalamışlar, "sen anarşist kaçırıyordun, itiraf et" diye karakolda dayağı basmışlar. 3 gün de gözaltında tutmuşlar. Şoför bir yandan küfredip, bir yandan da o arabayla hiç değilse bir kere "anarşist" kaçıracağına dair şeref sözü veriyormuş.

Yoldaşça selamlarımızla.

İstanbul

Birlik, açık ideolojik tartışmayla sağlanır

Yoldaşlar, *İşçinin Sesi*'nde Ankara'dan bir yoldaşımızın "devrimci ama komünist değil" başlıklı, SGB'nin bildirisindeki görüşleri eleştiren bir mektubu yayınlanmıştı. Bu mektubu buradaki SGB'lilerle tartıştık. Yoldaşımızın mektubunda "Kemalist düşünce" ve "MHP ve MSP tabanında çalışma" eleştiriliyordu. Eleştiriler çok haklıdır.

"Kemalist düşünce" yani Kemalizm, Türkiye cumhuriyetinin resmi ideolojisidir. Kemalizm sosyalizme, komünizme düşman bir ideolojidir. Faşist cuntanın da bu ideolojiyi kullanması doğaldır. Oysa "cunta Kemalist düşünceyi kullanıyor" demek cuntanın kötü niyetle kullandığı "Kemalist düşünce"nin gerçekte iyi olduğu varsayımını uyandırıyor. Türkiye finans-kapitali, Kemalizm ideolojisi temelinde yükselmiştir, onu bayrak edinmiştir. Kemalizm burjuvazinin çıkarlarını yansıtan bir ideolojidir.

"MHP ve MSP tabanında çalışma"ya gelince, bu da devrimci çalışma değildir. Bu görüş oportünist görüşle aynıdır. TKP oportünist kanadı da "eli yurtsever kanına bulaşmamış MHP'liler"den söz etmişti. TKP-B aynı şeyi söylüyor. Olaylara komünist açıdan bakmıyor. "Birlik", evet, biz Türkiye devrimci hareketinin birliğinden yanayız. Dünya komünist hareketinin birliğinden yanayız. Bu ise Yürükoğlu yoldaşımızın dediği gibi, açık ideolojik tartışma ışığında sağlanır.

Ankara'da SGB'nin dağıttığı söz konusu bildiri komünist değildir. Komünist olmak istiyorlarsa konumlarını ilerletmeleri gerekir. Komünistler, TKP Leninci kanadında birleşecektir.

Komünist selamlar

İstanbul